

San Juan

Wambe kan mөг misrig

1 ¹Chigucha kaabenbatø tru Wambe manawei pasrabguen inchibig køn. Tru Wambe Tiusba pasrøben, katø tru Wambe Tius købig køn. ²Tru Wambe srøsrøgurri Tiusba pasrabig købig køn. ³Tiusbe chiwandøgucha marøppe, tru Wamgurriwei marig køn. Inchen chitøgucha Tius mariilø pønrrabiibe, tru Wamgurrin kømíibe chigucha mariilø kaagøn. ⁴Øsig kømibe nuinug pasrøben, tru øsig kømig pasrabiibe mayelayasig tør købig køn. ⁵Inchen tru tørbe løstøyu piløben, tru tørwane løstiibe chinchaguen kasrønrrab kaimaig køn.

⁶Kan mөг købig køn, Tius karua ørig, truiibe Juan taig, ⁷tru maig kuigwan waminchabig. Nøbe tru tørweimburab maig kuigwan waminchen, nøgurri mayeeløba kørenrrai. ⁸Juanbe nøashib tru tør kømøtø, tru tørweimburab maig kuigwan ka waminchaptø arrig købig køn. ⁹Tru tør ciertonig maya misagwan pilabiibe yu pirau kebarrub arrubig køn.

¹⁰Inchen truiibe yu pirau pasrøben, katø Tiusbe pirøwan truikkurri marig kuindøgucha, pirau misaamerabe nune mu kuinguen ashmuig købig køn. ¹¹Trendø nuinumay nøbe arrubendø, nui misaamerabe utømøtø, kaasig køn. ¹²Trune mutøgucha nun kashmø, utab, nui munchiyu kørebelane Tiuswei ureg misra pønrramig kønrrai tranig køn. ¹³Truiløbe yu pirau maig kal-labelø køben treeg kal-lawar kømøwei, ureg tøgagug køben tøgagúig ureg latailø kømøwei, katø møwei isuig maig køben, trumay kømøtø, Tiusweinug kal-lawar køn.

¹⁴Tru Wambe kan mөг misra, namui utu unig købig køn. Inchen nambe tru nui torguegwalmabigwan tab asig købig køn, tru Møskaweinukkurri arrubig Kandø Nusrkawei ka yandø tab indiiba, ciertoniibatø netsigwan. ¹⁵Juan truigweimburab maig kuigwan eshkappe, trenchib waminchibig køn:

—Iig køn cha, tru na øyah taig købiibe, nai wendau arrubiibe, na lataguen kømø, nøbe purø nuig køn cha, kaguende nagueen kømøwatø, nømerrig købig kua.—

¹⁶Kaguende tru chigucha palømfig nui tab indigugurri nambe mayeeløba tru ka tab indigwane srøig, srøig itø uter. ¹⁷Tru maig

maramigwan martrai pørigwane Moiséskurri tranig købig køn. Inchen tru ka yandø tab indiiba, newan ciertoniibabe Jesucristogurri arrig køn. ¹⁸Tiuswane mugucha managuen ashmuinrrun. Inchendø nui Kandø Nusrkai Tius, managucha Møskaweim pulu trag lincha pasrabig, truig namun kenamaran, Tiuswan ashibelø kønrrai.

Juan Bautista Jesucristoimburab waminchib

(Mt 3.11-12; Mc 1.7-8; Lc 3.15-17)

¹⁹Iig køn, tru Jesúsweimburab maig kuigwan Judíosmeran Juan eshkaig. Judíosmerabe Jerusalénsrøngurri sacerdotesmeranba, levitasmeranba karua ørøbelø køn, Juanwan: “¿Ñibe mu kugu?” cha payrrab. ²⁰Inchen Juanbe sørømø, maig kuigwan eshkaib, masken maig kuigwan kelarrab eshkaig køn.

—Nabe Cristo kømur— chib.

²¹Inchen nømbe katøle payibelø køn:

—Trube, ¿mu kugu? cha. ¿Kabe Tius maig karuigwan tru eshkabig Elífasteh?— cha.

Inchen Juanbe:

—Tru kømur— chibene, nømbe payibig payibelø køn:

—Trube ñigan, ¿Tius maig karuigwan tru eshkabig køtirru?— cha.

Inchen nøbe:

—Kah— chibig køn.

²²Inchen:

—Trube, ¿mu kugu? chibelø køn. Kaguende nambe tru namun karua ørøbelan eshkamig køn cha. Trube, ¿ñuimburappe, ñibe mu kur chinrragu?— cha.

²³Inchen nøbe trenchibig køn:

—Kan wam mu misag warab waraimønug trenchib trashibig, truig kur cha: “Señorwei maywan ølgandø kuray” chib, tru Tius maig karuigwan eshkabig Isaías maig taig, treekke.—

²⁴Inchen tru Juanwan payrrai karua ørøbeløbe fariseosmera købelø køn. ²⁵Tru karua øriiløbe trenchib payibelø køn:

—Trube, ¿misagwan chindimba piu umbu ulsrøbig kugu cha, Cristo kømøwei, Elías kømøwei, Tius maig karuigwan tru eshkabig kømøwein købendøbe?—

²⁶Inchene Juanbe trencha løtabig køn:

—Nabe pitøga pi pinøbulrrai ulsrøbig kur cha. Inchendø ñimui utube, ñim asiimíig, kan mugørøn pasran cha, ²⁷tru nai wendau attrabig. Nabe trunune nui alpargatisyu tsiwanguen pichib pasramig truburab kømuinatan— cha.

²⁸Øyeelø kerrigu pureppe, Betaniasrøn purayaig køn, Jordán pi ambøgatørø, tru Juan misagwan piu umbu ulsrøb uniisrø.

Jesús, tru Tiuswei Ubisha-unø

²⁹Indiibe katø kwaløm Juanbe Jesús nuim pulumay pub arri ashabe, trenchibig køn:

—Asay cha, iibe Tiuswei tru Ubisha-unø piraelø kaig mariilan kerranrrabig køn cha. ³⁰Ig køn, chibig køn, tru na øyah taig: “Nai wendau attrab møøbe na lataguen kømø, mas nuig køn cha. Kaguende naguen kømøwatø, nøbe manawei købig kuig køn” cha. ³¹Natøweinguen nabe nune mu kui ashmíig kuig køn cha. Inchendø Israel misaameran mu kui nebua ashchai kenamartrab, misagwan piyu ulsrøb arrur— cha.

³²Katø Juanbe maig kuigwan trenchib eshkabig køn:

—Nabe Espíritu Santon kan paloma lataig srømbalasarøngurri kørraarrua, nuim pala pasramisri ashar cha. ³³Inchen nabe katøgucha nune mu kui ashmuig køn cha. Inchen misaameran pitøga pinøbulrrai piu ulsrønrrai nan Karua Ørøbiibe trendaig købig køn cha: “Tru ñi ashen Espíritu Santo nuim pala kørraarrua, pasramisrinabig, truig kønrrun cha, Espíritu Santotøga pinøbulrrabiibe.” ³⁴Inchen nabe yandø trunun nai kaptøga asha, truike Tiuswei Nusrkain kui nabe eshkabig kur— chibig køn Juanbe.

Jesúswei kusrenanøb pera uniilø srøsreelø

³⁵Katø kwaløm Juanbe tru nui mendig amøñibelø parba katøle truyu pasrøwabe, ³⁶Jesús pureb pasrai ashabe, Juanbe trenchibig køn:

—Au, asay cha, øibe Tiuswei tru Ubisha-unø køn— cha.

³⁷Inchen tru Juanwei pailø mendig amøñibeløbe tru trendaigwan mørabe, Jesúswei mendig ambubelø køn. ³⁸Inchen Jesúsbe keesha asha, nui mendig amrrui ashabe, trenchibig køn:

—¿Chi lague?— cha.

Inchen nømbe trenchibelø køn:

—¿Kusrennøbig, chu wabig kugu?— cha.

³⁹Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Ashchab amrruy— cha.

Inchen nømbe amba, chu wabig kui ashabe, tru kwalømbe truyu nøba kørørmisrøbelø køn, kaguende yandø las cuatro lutau køben.

⁴⁰Tru pailø Juan wamindigwan mørøbelø Jesúswei mendig ambubeløbe, kane Simón Pedroi nuneg Andrés købig køn. ⁴¹Incha Andrésbe nuneg Simónwanmerrig lanrrab ya, wetørrawabe, trenchibig køn:

—Nambe si, Mesíaswan wetørrer— cha, (Mesías chippe, Cristo taig).

⁴²Incha Andrésbe Simónwan Jesúsweirsømay pera iben, Jesúsbe Simónwan ashabe, trenchibig køn:

—Ñibe Simón køn cha, Juanwei nusrkai. Inchendø mømibe yandø Cefas taig kønrrun— cha, (trenchippe, Pedro cha wamig).

Felipenba, Natanaelwanba Jesús wamab

⁴³Katø kwaløm Jesúsbe Galilea pirausrømay inrrab isua, Felipen wetørrawabe, trenchibig køn:

—Nai mendig attra— cha.

⁴⁴Tru Felipebe Betsaida pueblosriig købig køn, tru Andrésba, Pedroba waraisriig. ⁴⁵Inchen Felipebe Natanaelwan lanrrab yabe, trenchibig køn:

—Tru maig maramigwan martrai Moisés pøriguba, katø Tius maig karuigwan eshkabelø pøriguba, truiløyu nuimburab pørig pasrab møwan nambe wetørrer cha. Truibe Nazaret puebloyu Joséwei nusrkai, Jesús køn— cha.

⁴⁶Inchen Natanaelbe trenchibig køn:

—¿Nazaretkurringan chi tappaig webattraitaru?— cha.

Inchen Felipebe trenchibig køn:

—Trube, ashchab amø pøs— cha.

⁴⁷Inchen Jesúsbe Natanael kemallib arri ashabe, trenchibig køn:

—Øibe si, isa kømø, israelita kui asamdiig køn cha. Nuinuube treeg kønmab ashchaidø indiibe chigaig køn— cha.

⁴⁸Inchene Natanaelbe trencha payibig køn:

—¿Nane treeg kuimbe mandø incha ashku?— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Felipeguen ñun wamømwatø, ñi higuera tusr umbusrø wabenwei nabe ñun asig køn— cha.

⁴⁹Inchen Natanaelbe trenchibig køn:

—Kusrennøbig, ñibe Tiuswei Nusrkai, Israel misagwei Rey køn— cha.

⁵⁰Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Na ñun: “Higuera tusr umbusrø waben ashar” cha, na trendaimba, ñigan nan køretirru? cha. Øyeetø kømø, purø nørreeløguen ñibe ashchabguen— cha.

⁵¹Incha katø Jesúsbe trenchibig køn:

—Pøs nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Srømbalabe kurim pasrøben, Tiuswei ángesmerabe Møg Misra Arrubigweinukkurri nebambub, katø nuimay kørrørrub, inchib køben ñimbe ashchabguen— cha.

Caná pueblosø kasharab

2 ¹Pøn kwalømyu Galilea pirau Caná puebloyu kasharab køben, Jesúswei usrimbe truyu wabig køn. ²Inchen Jesúswanba, nui kusrenanøb pera uniilanba, truilangucha kasharab yaumay lynchab amrrunrrai eshkaig købig køn. ³Inchen vinobe patsaptinchen, Jesúswei usrimbe trenchibig køn:

—Vinone chab patsøgain køn— cha.

⁴Inchen Jesúsbe løtappe trenchibig køn:

—Ishug, ¿nane chindimba iigwan maringarunrrab inchigu? cha. Kaguende na treeg maramig urabe pumø srø køn— cha.

⁵Inchen usrimbe truyu mendig melabelan trenchibig køn:

—Nø maig chiben, trunun treeg maray— cha.

⁶Truyube srug køtsømera seis pønrrabig køn, judíosmera tru nøm kaig marigwan chish misramigweyasig pi usrøb tøgagüilø. Tru køtsømerabe setenta, kabe cincuenta litros kebelø købig køn. ⁷Inchen Jesúsbe tru pirishibelan trenchibig køn:

—I køtsømeran pi netsøganay— cha.

Inchen netsøzheelø netsøganen, ⁸Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Møimbe lamø truyugurri wesrawa, tru novios yau chi maramigwan ashib pasrabigwan srua amba, tranay— cha.

Inchen nømbe treeg marøbelø køn. ⁹Inchen tru ashib pasrabiibe tru pibe vino misrigwan mucha mørendø, chugurri srua amrruimbe ashmíig køn. Truyu purugub pønrrabelø truiløbe asha købig køn, piwane nøm wesraig kua. Inchen truyu ashib pasrabiibe tru novion wama, ¹⁰trenchibig køn:

—Mutøgucha srøsrøbe tab vinon sørrøbelø køn cha. Inchen yandø tru linchai eshkailø lincha purrabelø tsabø muchene, tab vino kømíigwan ka srørrøbelø køn cha. Trune ñibe tab vinon møingutig esegain køn— cha.

¹¹Iig, tru srøsrøzhiitø Tius nøba pasrain kui asha kønrrai Jesús pølbasa mariibe Galilea pirau Caná pueblosrø marig kuig køn. Tru treeg mariitøga nui tørguegwalmabigwan ashchai kenamaren, nui kusrenanøb pera uniiløbe nun kørebelø køn.

¹²Inchen øyeelø chab puraiben, Capernaum pueblosrømay ambubelø køn, Jesúsbe nui usrimba, nui nuneløba, nui kusrenanøb pera uniiløba. Incha truyu mam kwalømdø warabelø køn.

Tiuswei yawan Jesús chish marøb
(Mt 21.12-13; Mc 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³Yandø tru judíosmerai Pascua Fiestan maramig pub lutau køben, Jesúsbe Jerusalén ciudasrømay ibig køn. ¹⁴Inchen Tiuswei yaube møimbe waaramera køben, ubishamera køben, palomamera køben yanøbelø purrai ashib, katø misagwan an yunømarøbelø køben purrai ashibig køn. ¹⁵Incha trunun ashippe, Jesúsbe ichabetamig kan latigo mara, mayeelanba tru Tiuswei yaugurri webetabig køn, tru nømui ubishameranba waarameranbañau. Incha tru an yunømarøbelai anwane pirau wiita, mishatsiimeran utsøbetabig køn. ¹⁶Incha tru paloma yanøbelane trenchibig køn:

—Iilane yugurri wesrui cha. Nai Møskawei yawane kan penab, yanøb indi ya maramig kømøn— cha.

¹⁷Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe Tiuswei wamwan pørigu trenchibigwan isuptinchibelø køn: “Ñui yabe ñuindø kønrraimab isuptø, nane ke chindamdø køtan” chibigwan.

¹⁸Inchen judíosmerabe trencha payibelø køn:

—¿Ñi øyeema mariibe, Tius ñiba pasrain kui asamibe namun chi kenamartrunragu?— cha.

¹⁹Inchene Jesúsbe kusrub lötappe trenchibig køn:

—I Tiuswei yawan pøtiitsay cha. Inchen nabe pøn kwalømyutø katøyug mara pasramønrrun— cha.

²⁰Inchene judíosmerabe trenchibelø køn:

—Tiuswei yawane marøb meløwa cuarenta y seis añosyu chab marig købig køn cha. ¿Ñigan pøn kwalømyutø kusranrrurmab isutirru?— cha.

²¹Jesúsbe tru Tiuswei yawan waminchippe, nui asrwan wamindig kuig køn. ²²Inchawei Jesús katøyug øsiirabene, nui kusrenanøb pera uniløbe tru nø trendaigwan isua, Tiuswei wamwan pørigwanba, Jesús nø maig wamindigwanba kørebelø køn.

Jesús mayeelan newan ashibig

²³Jesús Jerusalén ciudadsrø Pascua Fiestayu wabene, møiløgøben, truba nu, nui munchiyu kørebelø køn, Tius nøba pasrain kui asamig nørreelø nø mariilan ashabe. ²⁴Inchendø Jesúsbe ka isatø inchib pønrrai asha køremfíg køn, kaguende nøbe mayeelan mailø kuigwan asha pasrøwa. ²⁵Katø misagweimburab øyeelø køn cha, mu eshkam palaim pasrømfíg køn, kaguende nøbe nøashib misaamera maig isubelø kuigwan tørguelarrab asha pasraig kua.

Jesús Nicodemoba waminchib

3 ¹Kan fariseo Nicodemo taig købig køn, judíosmerai utu nø karub møg. ²Truibe Jesúsweimay yem ashchab arruabe, trenchibig køn:

—Kusrennøbig, ñibe kusrenanøbig Tiusweinukkurri arruaig kui asha ker cha. Kaguende mugucha Tius maramburab mariilan asha kønrrai martrab kaiman cha, ñi mari lataibe, Tius nøba pasrømubene.—

³Inchene Jesúsbe lötappe trenchibig køn:

—Nabe ñun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Katøyug srøig kal-lamiibe Tius nø ashib karub waisriigwan ashchab kaimanrrun— cha.

⁴Inchen Nicodemobe payibig køn:

—¿Kan møg yandø kølig misra, katøyuube mandø incha kal-layasamø? cha. ¿Kabe katøyug usrai patsau kebinrrautah cha, katøyug kal-lanrrab?—

⁵Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe ñun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Pigurrimba, Espíritu Santogurrimba kal-lamiibe Tius nø ashib karub wainug kebinrrab kaimanrrun cha. ⁶Møskaløgurrin kal-labiibe, misag maig køben treetøwein køn cha. Inchen Espíritu Santogurrin kal-labiibe, espíritu maig køben treetøwein køn cha.

⁷“Mayeelø katøyug srøig kal-lamig køn” cha, na trendaigwan, kan treebe maig kermab isub kwaara ashmøta chibig køn. ⁸Isig ichibiima muba køben itsan cha, wanrimbe mørendø, chugurri arri mørmuwei, ni muba yai mørmuwei

indan cha. Øyeetøwein køn chibig køn, mayeeløba Espiritu Santogurrin kal-labeløbe.—

⁹Inchene Nicodemobe katøyug payibig køn:

—¿Treebe maig kønrrab køh?— cha.

¹⁰Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Ni Israel misaamerai utu kusrennøb møg købendø, ñigan øyeelan chigúí mormíig kótirru? cha. ¹¹Nabe ñune isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Nambe maig kui asha waminchib, katø namashib namui kaptøga asigwan waminchen, nam eshkaigwan ñim utømøn cha. ¹²Na yu pirau chine pønrrabelan waminchen, ñim trununguen køremuibe, trube ¿srømbalårøn pønrrabelan waminchene, chinchu kørenrrague? cha.

¹³Srømbalårømaybe mugucha nebibuben, tru srømbalårøngurri kørraarrubig, tru Møg Misra Arrubiitøwei nebyan cha.

¹⁴Moisésma mu misag warab waraimønug tsandzøn ulwan tsigu mesra kusruibe, øyeetøwei tru Møg Misra Arrubigwangucha mesra kusraig kømig palønrrab køn cha. ¹⁵Mutøgucha nun kørebiibe tru managatig øsig kømigwan tøgagønrrai.

Tiuswei undag købig maya misagweyasig

¹⁶Tiusbe yu pirau misagwan truba truba isua undag køptø, nui kandø Nusrkawanguen tranig køn cha, møikkøben nun kørebiibe kaigyu kebeña pinab pinømøtø, masken managatig øsig kømigwan tøgagønrrain cha. ¹⁷Kaguende Tiusbe nui Nusrkawan yu piraumay ørøppe, yu pirau misagwan kaigyu pønrrønrrai pønårønrrab kømøtø, masken nøgurri yu pirau misaameran kaigyugurri wesranrrai ørig køn cha.

¹⁸Tiuswei Nusrkawan kørebigwane kaigyu pasrønrrai pasrimíig køben, trune nui Nusrkawan køremíigwane manaweinguen kaigyu pasrønrrai pasrikken køn cha, kaguende Tiuswei kandø Nusrkawei munchiwan køremuikkurri. ¹⁹Inchen tru kaigyu pønrrønrrai pønårøppe, treekkurrin køn cha: tru tørbe piraumay arruben, misaamerabe tørwan kømø, løstiigwangøba undaarelø køn cha, kaguen nømui mariiløbe tabig kømø, kailø kuikkurri. ²⁰Mutøgucha kaig marøbiibe tørwane ashig kømub, tsalø kuinchib, toryumaybe kemallmøn cha, nømui kaig mariilø kenamisraitamab kørig køptø. ²¹Inchen møikkøben tru ciertonig maig køben, treeg uñibiibe toryumay kemalan cha, nui mariiløbe Tius maig kønrrain køben treeg mariilø kuin kui tøgandø kenamisrtrai.—

Juan Bautista katøyug Jesúsweimburab waminchib

²²Tru øyeelø chab puraiiben, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniiløba Judea pirausrømay ya, truyu maya yana køsrøn nømba misagwan piu umbu ulsrøb uñibig køn. ²³Inchen Juangucha treetøwei marøb uñibig køn, Enon taisrø, Salim pulu, kaguende truyube truba pi køben.

Misaamerabe nørrø amrrua, piu umbu ulsrailø købig køn. ²⁴Øyeeg pureppe, Juanwan kailan keeri yau pasrmøwatø kuig køn.

²⁵Inchen møiløgøsrøn Juanwei mendig amøñibeløbe kan judíoba payiyab aleguiyab mendabelø køn, tru kaig marigwan chish maramig køn taigweimburab. ²⁶Inchabe Juanweimay amrruabe, trenchibelø køn:

—Kusrennøbig, tru møg Jordán pi ambøgatømayrø ñiba uñibig, tru ñi namun wamindi møøbe, mømibe misaameran piu umbu ulsrøb uñen, mayeeløba nuimaygøba amban— cha.

²⁷Inchene Juanbe trenchibig køn:

—Mugucha chi tønrrab kaimanrrun cha, srømbalarøngurri tranmubene. ²⁸Na øyeeg taigwane pøs ñimdøweinguen mørrar køn: “Nabe Cristo kømøtø, nui merrab attrai karua ørig kur” taigwan. ²⁹Tru srai misrtrabigwan pera pasrabiibe keg misrtrabig truiq pera pasran cha. Inchen tru keg misrtrabigwei trendø trag linchibiibe truyu mørøb pasrøwa, nui wamwan mørabe, truba truba kasraaran cha. Pøs øyeetøwei, nai kasrag købiibe mømibe neig køn cha. ³⁰Nøbe purø nuig misrøb yamigwein køben, trune nabe chigucha kømúig misrøb yamig køn— cha.

Palagurri arrubiibe mayeelaim pala pasran

³¹Palagurri arrubiibe kerrigu mayeelaim pala pasran. Inchen piraugurri arrubiibe, pirauiq kua, waminchippe, pirauiqwan wamindan. Inchen srømbalarøngurri arrubiibe kerrigu mayeelaim pala pasran. ³²Incha nøbe tru maig asigwan, maig mørigwan treeg køn chib waminchene, tru nø treeg køn taigwane mugucha utag kømui indan. ³³Inchen møikkøben tru nø trendaigwan utabiibe, Tiusbe ciertonig køn cha, treeg kørømara pasran. ³⁴Kaguende Tius karua øriibe Tiuswei wamwan wamindan, pøs Tiusbe nui Espiritun tøgagømburab tøgagønrrai tranøbig kua. ³⁵Møskaimbe Nusrkawane undaguig kua, chiwandøgucha nø ashchai nui tasku pønsraig køn. ³⁶Nusrkawan kørebiibe, managatig øsig kømigwan tøgagønrrun. Trune Nusrkawan kaashibiibe srøig øsig kømigwan ashmønrrun. Inchen Tiuswei purø trømbøig namig købiibe nuim pala pasran.

Jesús Samariasrø ishuuba waminchib

4 ¹Fariseosmerabe wammørin købig køn Jesúsbe Juan lataguen kømø, mendig amøñibelø mas tøgagømba, piu umbu ulsrailø mas tøgagømba indin kui. ²(Inchendø piu umbu ulsrøppe, Jesús nøashib kømøtø, nui kusrenanøb pera uniilø marøbelø køn.) ³Treeg wammøra kuin kui Jesúsbe trunun wammøra, Judea piraugurri webibig køn, katø Galilea pirausrømay inrrab.

⁴Incha nø pureb yamibe Samaria piraufwan pureb yamig nebunrrab købig køn. ⁵Trekkurri Samariasrø kan Sicar taig puebloyu pubig køn, merrabsrø Jacob nui nusrkai Joséwan tranig pirø pulu. ⁶Truyube kan

pisu, “Jacobwein kòn” taig waben, Jesúsbe muraaraig arrua, tru pisu pulu wamisrøbig kòn, yandø kwaløm tøbøtag misrøb kòben.

⁷Inchen kan ishug samariasriibe pi wesrunrrab arruben, Jesúsbe trenchiptinchibig kòn:

—Nan pi srøttra— cha.

⁸(Pøs nui kusrenanøb pera uniiløbe mamig penønrrab pueblosrømay ambin kòben.) ⁹Inchene tru ishug samariasriig løtappe, trenchibig kòn:

—Ñibe judío kòbendø, na ya samariasriigwan: “Pi srøttra” taibe— cha.

(Kaguende judíosmerabe samaritanosmerababe linchimeelø kòbig kòn.)

¹⁰Inchene Jesúsbe trenchibig kòn:

—Tius tranamigwan ñi nebua ashib, katø tru: “Pi srøttra” chibigwan ñi mu kui ashib indimbe, ñibe nun miabsruinrrun cha. Inchen managuen kølømø piwan srørrøbsruinrrun— cha.

¹¹Inchene ishuube trenchibig kòn:

—Au, kasuku, ñibe piwan chitøga wesramig chigaig wan cha. Katø pisube purø umbu wan cha. ¿Trube, ñibe tru kølømø piwane chugurri wesranrragu? cha. ¹²¿Tru merrabsrø namui kølli misag Jacob, nø muchib, nui ureemera muchib, nui animalmera muchib indim piwan namun keta kørømarøbig lataguen kømø, kabe ñigan mas nuig køtirru?— cha.

¹³Inchene Jesúsbe trencha løtabig kòn:

—Møikkòben i piwan muchibiibe katøyug pimulgwai inchun cha.

¹⁴Trune tru na tranim piwan muchibiibe managuen pimulgwai inchimønrrun cha. Kaguende tru na tranim pibe nuinuube kan pigab pørsrab weguchib lataig kønrrun cha, tru managatig øsig kømigweyasig.—

¹⁵Inchene ishuube trenchibig kòn:

—Trube, kasuku, tru piwan srøttra cha, nagucha pimulgwai mørmøwei, katø mas yusrø wesranrrab arrumøwei inchab— cha.

¹⁶Inchene Jesúsbe trenchibig kòn:

—Ñui kewan wamønrrab ya, katø amø— cha.

¹⁷Inchen ishuube trenchibig kòn:

—Nabe kekkaig kur— cha.

Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig kòn:

—“Kekkaig kur” chippe, ñibe sølwein tan cha. ¹⁸Kaguende ñibe trattøgatø kelø tøgaig kòbig kòn cha. Inchen mõi ya tøgagúibe ñui keg kømøn cha. Isømø, ñibe sølwein tan— cha.

¹⁹Iigwan mørøppe, ishuube trenchibig kòn:

—Au, kasuku, ñibe Tius maig karuigwan eshkaig treeg møg kømmørgø cha. ²⁰Namui merrabsreelø samaritanosmerabe i tunyu Tiuswan køriibala tabig waminchibelø kòben, trune ñim judíosmerabe Tiuswan Jerusalénsrø treeg martrab ambamig kòn chibelø kòn— cha.

²¹Inchene Jesúsbe trencha løtabig kòn:

—Ñiguen ishug, iigwan kørerra cha. Møskawan køriibala tabig waminchib maramig ura punrrab kui, i tunyu amrrua kømøwei, kabe Jerusalénsrø amba kømøweingue. ²²Ñim samaritanomerabe chigúi ashmubendø køriibala tabig waminchibelø køn cha. Inchen nambe køriibala tabig waminchippe, chigúi asha marøbelø ker cha. Kaguende kaigyugurri wesraig kømibe judiosmerai misagugurri arrubig køn cha. ²³Pøs treeg maram kwalømbe punrrun cha; Inchen trube mõiweinguen pubguen indan cha, tru cierton køriibala tabig waminchibelø Møskawan køriibala tabig wamindamig espíritutøga, cierton isua. Pøs Møskaimbe køriibala tabig waminchibelø øyamay marøbelan lan cha. ²⁴Tiusbe Espiritu køben, køriibala tabig waminchibeløbe, espíritutøga, cierton isua wamindamig køn— cha.

²⁵Inchen ishuube trenchibig køn:

—Mesías attrab kui, nabe asha kur cha (tru Cristo taig). Truig arruppe, namune maig kuigwan kerriguba tørgandø eshkanrrun— cha.

²⁶Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Trube nawein kur cha, tru ñiba waminchib wabig.—

Jesús kusrenanøb pera uniilø katø nuimay amrrub

²⁷Inchen waminchib pasramnetø nui kusrenanøb pera uniiløbe katø amrruabe, truba kwaarøbelø køn, Jesús kan ishuuba waminchib pasrain kui ashippe. Inchendø nømbe møikkucha chigucha payrrab inchimeelø køn: “¿Chi palai inchigu?” cha. Kabe: “¿Nøbabe chi waminchigu?” cha.

²⁸Inchene ishuube nui pi mutingøtsøn pasrøb, pueblosrømay ya, misagwan trenchib eshkabig køn:

²⁹—Kan mowan ashchab amrruy cha. Na maig mariilan kerriguh eshkatan cha. ¿Inchippa Cristo køppeendi?— chib.

³⁰Inchen puebloyueløbe webamba, Jesúsweisrømay ambubelø køn. ³¹Trunetø nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesúswan truba inchib trenchibelø køn:

—Kusrennøbig, maytøguen manrraurren— cha.

³²Inchen nøbe trenchibig køn:

—Nabe mamig tøgagur cha, ñim asiimíg.—

³³Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe nømasiitø trenchibelø køn:

—¿Mugøben kabe mamig srua amrrua srørra chindah?— cha.

³⁴Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Nai mamibe, tru nan Karua Ørøbig maig kønrrain køben, trunun marøb, katø nui maramigwan patsamnegatig marøb indamig, truig køn cha. ³⁵Ñimbe trenchibelø kømøtirru chibig køn: “Tirigun paramibe pib pøl palan” cha. Trune nabe ñimun trendamønrrun cha; ¡Ñinguen kabwan larrøbicha tab asay cha, ellmarig warabelan! Kaguende yandø chab øskøraikken waran cha, paramdø palabelø. ³⁶Parøb, tulishib megabiibe tru parøb megaimburø

pagaraig an uta, tru ellmarig misrigwane managatig øsig kømigweyasig tulisan cha, tru tsurøb ellmarøbig lata, parøb tulishibig lata kanguetøtø kasrag purramig kønrrai. ³⁷Kaguende misaamera øyan chippe, sølwein tan cha: “Kane tsurøb ellmaren, katøgane parøb tulisan” cha. ³⁸Nabe ñimune parøb tulishinrrai ørar cha, ñim chigucha chi mariimønug. Murig maramigwan marøb kwallibeløbe kanelø køben, truilø kwaligwane ñim tulishinrrab pønrramisrin køn— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

³⁹Samaria puebloyu warabelø truba yamelø Jesúswan kørebelø køn, maig kuigwan tru ishug eshkaikkurri: “Na maig marig købigwan kerriguh eshkatan” chib. ⁴⁰Inchen samariasreeløbe amrruabe, Jesúswan nømbe kørrømisr chib truba rugaben, truyu nøbe pa kwaløm nømbe kørrømisrøbig køn. ⁴¹Inchen nø wamindigwan mørabe, masken yamelø kørebelø køn. ⁴²Inchabe ishuwane trenchibelø køn:

—Møimbe ñi trendaigwan trunun ka møratø kørewa pønrrømøtø, møimbe yandø nambe namashib nun møra, isa kømø, i møøbe yu pirau misagwan Kaigyugurri Wesrabig kuin kui aser— cha.

Kan kusreb møwei nusrkawan Jesús kwanrrøwan tamarøb

(Mt 8.5-13; Lc 7.1-10)

⁴³Tru pa kwaløm puraiben Jesúsbe Samariagurri Galilea pirausrømay ibig køn, ⁴⁴kaguende Jesús nøtøweinguen trendaig købig køn: “Tius maig karuigwan eshkaib møwane nuim piraueløtøweimbe chi tab indimíig køn” cha. ⁴⁵Incha Galilea pubene, truyueløbe truba tab utabelø køn, kaguende Jerusalén Pascua Fiestayu nømgucha amønaig kua, Jesús tru chine mariilan nømbe ashagurri.

⁴⁶Incha Jesúsbe Galilea pirau Canásrømay katø arrubig køn, tru piwan vino kønrrai mariisrømay. Inchen truyube reyweyasig marøb wab møøbe nui nusrkawan kwanrrø trarra købig køn, Capernaumsrø. ⁴⁷Inchen tru møøbe Jesús Judeagurri Galileasrø pun taig wammørabe, nui nusrkawan tamartrab nui yamay ‘tiusmanda kørraarubsumugu’ chinrrab ashchab ibig køn, kaguende yandø ke patsønrraptiig tsuben. ⁴⁸Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Chigøben Tius naba pasrain kui asamig mari ashmøwei, katø purø nørreelø mariilø ashmøwei inchabe, ñimbe managuen kørenraamøn— cha.

⁴⁹Inchen tru reyweyasig marøb wab møøbe trenchibig køn:

—Señor, petø amun cha, nai unø pinømøwatø.—

⁵⁰Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Inrrø cha, ñui nusrkaimbe kwanraamøn— cha.

Inchen tru møøbe Jesús trendaigwan kørewa ib menda, ⁵¹nui yausrø pub ibene, nui karuindiig melabeløbe katønrrab werruabe, trenchiptinchibelø køn:

—Ñui nusrkaimbe ka øsig tsun— cha.

⁵²Inchen møøbe nømun payibig køn:

—¿Chu uraskurri tammisrøb ya?— cha. Inchene nømbe trenchibelø køn:

—Pachiibe marig kwaløm la una weetan— cha.

⁵³Inchene møskaimbe tre uraswei Jesús øyah taig kømømab isubig køn, tru: “Ñui nusrkaimbe kwanrraamøn” taigwan. Incha nøba, nui yauelø kerrigueløba Jesúswan kørebelø køn.

⁵⁴Ig køn, tru srøsrø marigwei wendau katøgan Tius nøba pasrain kui asamig kønrrai mara eshkaig Jesús Judeagurri Galileasrømay arrua.

Betesdasrø kan kwanrriigwan Jesús tamarøb

5 ¹Yandø øyeelø chab puraiben, Jesúsbe Jerusalénsrømay nebibig køn judíosmerai fiestayumay. ²Inchen Jerusalén ciudayu tru Ubishamerai Yaskab cha, wamim pulube, kan pisu wabig køn, pøtøgatan ya-ureezheelø trattrøgatø wambiiteelø tøgaig, hebreomaybe Betesda taig. ³Truiløyube kwanrreelø truba nu warabig køn, kabgar køben, cojosmera køben, kønønrab kaimabelø købengue piwan kønøgamne munig. ⁴Kaguende kanmay kanmay kan ángel pisuyu kørraarua, piwan kønøgøben, møikkøben nømerrig tru piyu kebibiibe chi kwanrrø tøgaitøgucha tammisrig kørrømisrøbig køn. ⁵Inchen kan møg treinta y ocho años ørøba kwanrrø megabig, truyu pirau tsubig køn. ⁶Inchen Jesúsbe truyu tsui ashabe, øyeetø truba yana kwanrrø tsubig kuin kui ashabe, trenchibig køn:

—¿Tammisrøg køtah?— cha.

⁷Inchene tru kwanrriibe trenchibig køn:

—Kasuku, nane muguen srua ya, pisuyu kertrabig kaatan cha, tru piwan kønøgøben. Na kebinrrainchib megamne, katøganguen kebipø kebibig køn— cha.

⁸Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¡Kurrø! cha. ¡Ñui tsigalwan mutab, punab inrrø!— cha.

⁹Inchen tru urastø tru møøbe tabig kørrømisra, nui tsigalwan muta, punab ib mendabig køn. Inchen tru kwalømbe isrin kwaløm købig køn.

¹⁰Trekkurri judíosmerabe tru tamarinabigwane trenchibelø køn:

—Møin kwalømbe isrin kwaløm køben, tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe ñui kaya tsuigwan muta inrrain kømø merabig køn— cha.

¹¹Inchene tru møøbe trenchibig køn:

—Tru nan tamarøbiitøwei trenchitan cha: “Ñui kaya tsuigwan kusrua muta, inrrø”— cha.

¹²Inchene nømbe:

—“Ñui kayigwan tulisha, muta, inrrø” chippe, ñune ¿mu møg trenchita?— chibelø køn.

¹³Inchen tru tamarinab møøbe mu kuinguen mormíig køn, kaguende Jesúsbe truyugurri tarømisrin køben, katø truyube purø nu misag pasrøben.

¹⁴Inchen yanayu Jesúsbe tru tamarig mowan Tiuswei yau ashabe, trenchibig køn:

—Au, ñi mõi yandø tabig kørromisrabe, møingurrimbe katø mas kaig martrab kømø cha, katøbe ñun masken trømbøig nebumønrraimbe.—

¹⁵Inchene tru møøbe ya, judíosmeran eshkabig køn:

—Tru nan tamarøbiibe Jesús kuin køn— cha.

¹⁶Incha treekkurri judíosmerabe Jesúswan kaig martrab wendautø llirab mendabelø køn, kaguende øyeelan isrin kwaløm maren. ¹⁷Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Nai Møskaima chu uraskucha nui maramigwane møin kwalømgatig marøb wabig køben, nagucha marøbig kur— cha.

¹⁸Trenchibene, judíosmerabe masken inchibelø køn Jesúswan kwetchab, kaguende isrin kwalømbe chi maramig kømøn cha, mera pasrigwandø kalø marmøtø, Tiuswangucha: “Nai trag Møskain køn” chib, Tiusba lataig misren.

Jesús nun mu chi tamgaig martrai tranigwan waminchib

¹⁹Inchen Jesúsbe nømun løtappe, trenchibig køn:

—Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Tiuswei Nusrkaimbe ka nuimburaptøbe chigucha marmøn cha. Møskai chi mari asha, trunundø maran cha. Møskai chi marin kuindø Nusrkaingucha treetøwei maran cha. ²⁰Kaguende Møskaimbe Nusrkawan undaguig kua, nø chi mariilan kerrigu kenamaran cha. Incha treetø kømøtø, mas purø nørreelø marig kenamartrun cha, ñim kwaara asha kørromisramnegatig. ²¹Kaguende Møskaima kwailan øsiirana øsig kømigwan traniibe, treetøwei Nusrkaingucha tru øsig kømigwan møilan tranamdiig asønaben, tranan cha. ²²Katø Møskaimbe maig maramigwan mungucha nø asha marøb wamøtø, tru maig maramigwane Nusrkai nø asha martrai tranig køn cha, ²³mayeeløba Nusrkawangucha purø tab inchai Møskawan purø tab inchib lataitøwei. Nusrkawan tab inchimíbe, Møskai karua ørøbigwangucha chi tabig inchimøn cha.

²⁴Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun: Møikkøben na wamindigwan mørøb, nan Karua Ørøbigwan køreb inchiibe managatig øsig kømigwan tøgagønrrun cha. Incha truigwane kaigyu pasrønrrai pasrig kømønrrun cha, kaguende kwamigugurri øsig kømigumay yandø puraya pasramisrikkurri. ²⁵Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun: Treeg maramig urabe punrrun cha. Inchen truiibe møindøweinguen pubguen indan cha, tru kwabelø Tiuswei Nusrkawei wamwan møramig. Inchen tru mørøbeløbe øsig kønrrun cha. ²⁶Kaguende Møskaimbe nøashib øsig kømigwan tøgag kua, Nusrkawangucha treetøwei nøashib øsig kømigwan tøgagønrrai tranan cha. ²⁷Katø Møskaimbe Nusrkawan maig kørromisrtrabigwan mu mandamgaig maramigwangucha tranan cha, kaguende nøbe Møg Misra Arrubig kuimba. ²⁸Ig na trendaigwan maig kønrrermab isub kwarmøtay cha, kaguende treeg kømig urabe punrrun

cha, mayan kwabelø søriilø purrabelø nui wamwan mōra, ²⁹truyugurri webambamig. Inchen tru tabig marøbeløbe katøyug øsiirawa kurrappe, srøig øsig kōmigwan tōgagōnrrab kurrøbene, trune kaig marøbeløbe katøyug øsiirawa kurrappe, kaigyu pōnrrōnrrai pōnsrailø kōnrrab kurrōnrrun cha.

Jesúsweingatø waminchib

³⁰'Nabe ka naimburaptøbe chigucha chi marmíig kur cha. Nabe maig kōnrrabigwan na asha marøppe, tru nai Mōskai maig taig mōrigwandø asha maren, tru maig kōnrrabigwan na asha mariibe sølgandø marig kōn cha. Kaguende nan treeg marøg kuimba treeg marmøtø, nan karua ørøbig maig martrain kōben, trunun marar cha. ³¹Na naasiitø maig kuigwan ka naimburaptø wamindiibe, trube, tru na wamindiibe ka wamindiitø kōbsruinrrun cha. ³²Inchen naimburab maig kuigwan eshkabiibe katōgan kōn cha. Inchen nō tru naimburab eshka wamindiibe isa kōmø, maig kuigwan wamindig kui nabe asha kur cha. ³³Ñimbe Juanweisrø payrrai øren, nøbe tru newan cierton maig kuigwan eshka bwei indig kōn cha. ³⁴Pø nabe kan møg naimburab 'øyeeg kōn' cha wamindiitōga pasrōmíig kur cha. Inchendø nō trendaigwan na trenchippe, ñim kaigyugurri wesrailø kōnrrain trenchar cha.

³⁵Juanbe kan lámpara naarab pilabig lataig kuig kōn cha. Inchen kan maya yanatø ñimbe tru nui toryu kasraaramig tab kui mōrig kōbig kōn cha. ³⁶Inchendø naimburab Juan wamindi lataitōguen kōmø, mas nuig tōgagur cha. Kaguende nai Mōskai nan martrai traniilø, truiløtøwei naimburab na maig kuigwan eshkan cha, nane nai Mōskai karua ørig kuin kui. ³⁷Katø nai Mōskai nan karua ørøbikkucha naimburab na maig kuigwan eshkan cha. Ñimbe managuen nui wamwan mōrmøwei, nui maløwan ashmøwei indan cha. ³⁸Katø ñimbe nui wamindigwan ñimui manrrau chigar kōn cha, kaguende nō karua ørigwan ñim kōremuikkurri. ³⁹Ñimbe Tiuswei wamwan pōrigwan ashippe, maig kōtashchab truba tab ashib labelø kōn cha, kaguende managatig øsig kōmigwan truyu wetōrranrrab isubelø kua. Inchen tru pōriiløbe nan mu kui ashchai naimburab waminchibelø kōn cha. ⁴⁰Inchendø ñimbe naimay amrrug kōmuindan cha, tru srøig øsig kōmigwan tōgagōnrrab.

⁴¹'Nabe misaamera nan maya nuguen tab inchib taiwane utōmíig kur cha. ⁴²Inchagucha nabe ñimune mailø kui ashib, Tiuswei undag kōbigwan ñimuinug chigar kui ashar cha. ⁴³Nabe nai Mōskawei munchiyu ørig arruben, ñimbe nane utōmøtan cha. Inchen katōgan ka nuimburab nui munchiyutø arrubigwane si, trube, ñimbe utōnrrun cha. ⁴⁴¿Ñim mandø incha nan kōrenrrague? cha, kangurrin kangurri maya nuguen tab indig kōmigwangøba ñim labeløbe, Tius kandø wabigweinukkurri maya nuguen tab indig arrubigwan lamøtø. ⁴⁵Nai Mōskawei merrab na ñimun 'øyeeg kailø kuig kōn' chinrraitamab isumøtay. Moisés, ñim ke trunundø isua melaig, nui pōriiløtōgatøwei ñimune 'øyeeg kaig marøbelø kōmøtirru'

chinrrun. ⁴⁶Kaguende Moisés maig taigwan ñim køreig kuimbe, nan kørebsruig kuinrrun cha. Kaguende Moisésbe naimburabweim pørig køn cha. ⁴⁷Tru nò pørigwanma ñim køremeeløbe, na wamindigwangucha chinchin kørenrrague— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Jesús trattrø mil møguelan manrrai mamig tranøb

(Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Lc 9.10-17)

6 ¹Incha Jesúsbe Galilea pisu ambøgatøsrømay ibig køn, tru Tiberias pisu taisrømay. ²Inchen truba nu misag Jesúswan mendig ambubelø køn, kaguende Tius nøba pasrain kui asamig kønrrai kwanrreelan tamaren asha kua. ³Inchen Jesúsbe kan tun palasrø nebya, nui kusrenanøb pera uniiløba truyu wamisrøbig køn. ⁴Inchen yandø judíosmerai Pascua Fiestabe lutau købig køn. ⁵Incha Jesúsbe kurraasha, truba nu misag mendig amrruin kui ashabe, Felipe trenchibig køn:

—¿Yeeg nu misagweimbe nambe mamig pirrimbe chu penønrrab?— cha.

⁶Trenchippe, Felipe ka manchitamørtraptø trenchibig køn, Jesúsbe maig maramigwan asha købendø. ⁷Inchene Felipebe trenchibig køn:

—Ni kan møg doscientos días ørøba marøb megawa an pagaraig utiitøga pirrim pena, piti piti srørramikken nebunrraamøn— cha.

⁸Inchen kusrenanøb pera uniilai utuig Andrés, Simón Pedroi nuneebe trenchibig køn:

⁹—Yube kan matsinø-unø trattrøgatø cebada pirrimbah pagatø peskaubatø sruaig pasran cha. Inchendø kan yandiibe ya nu misagweimbe mayanguen kømøn— cha.

¹⁰Inchen Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Mayeelanba purramisringaruy— cha.

Truyube pu truba tsitsig køben, møguelø trattrø milburab purramisrøbelø køn. ¹¹Inchen Jesúsbe tru pirrimera muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ chabe, maya misag truyu purrabelan pirishabe, katø treetøwei peskaumerangucha maya mag kui inchen srørrøbig køn. ¹²Inchen yandø øska maben, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:

—Pitis unchibelane pirau ka petig warømønrrai, pitiswane tulisay— cha.

¹³Inchen tru trattrøgatø cebada pirri pirisaigwan maben, yandø tru undailan tulishiben, tasinmera doce netsabig køn. ¹⁴Inchen misaamerabe Tius maramburab marigwan Jesús mari ashabe, trenchibelø køn:

—Tru Tius maig karuigwan eshka møg tru yu piraumay attrabig køn taibe, isa kømø, iigwein køn— cha.

¹⁵Inchen Jesúsbe misaamera nun rey martrab ke merrarrawa sruamrrab amrrunrrab kui wetøbeñippe, nøbe katøyug tunbalasrømay inrrab nøtø tarømisrøptinchibig køn.

Jesús pisu palawan ib
(Mt 14.22-27; Mc 6.45-52)

¹⁶Yandø pillirab arruben Jesúswei kusrenanøb pera uniiløbe pisuyu kørørruabe, ¹⁷kan barcoyu kebamba, Capernaumsrø larramrrab ambub mendabelø køn. Inchen yandø chab pilliraben, Jesúsbe katøgucha nõmuimay arrumø srø køben, ¹⁸yandø truba mur isig ichibig webarruben, pi welarmera kurrab mendabig køn. ¹⁹Incha yandø kan trattø kilómetros, kabe kan seis køsrøn remab ambabe, Jesúswane barco pulusrømay pi palawan arri ashiptinchibelø køn. Inchabe truba kørig kui inchen, Jesúsbe:

²⁰—¡Na kur cha. Kørmøtay!— chibig køn.

²¹Inchen nõmbe barcoyu Jesúswan truba tab kui wamab uta, petøzhiitø tru pum pirausrø pubguen inchibelø køn.

²²Katø kwaløm tru nu misag søtø tru pisu igatømay kørørmisrøbeløbe truyu barco kandøzhiitø pasrabigu Jesúswei kusrenanøb pera uniiløbe tru barcoyu amben, Jesúsbe nõmba tøga imuin kui ashibelø køn. ²³Inchendøgucha Tiberias ciudadsrøngurrimbe katøgan barcomera pua pønrrabelø køn, Señor pirriwan ‘mayanguen pay’ chiben, tru maim pulusrø. ²⁴Incha tru nu misaabe Jesús truyu mu kawei, nui kusrenanøb pera uniilø mu kawein kui ashippe, tru barcomerayu kebamba, Capernaumsrø Jesúswan lanrrab chab ambubelø køn.

Jesús tru øsig kømigwan tranøb pirri

²⁵Incha pisu ambøgatøsrø chab pua, Jesúswan wetørrawabe, trenchibelø køn:

—Kusrennøbig, ¿yusrømbe ñibe mana pugu?— cha.

²⁶Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Ñimbe nane lappe, Tius naba pasrain kui asha kønrrai mariilan asha kømøtø, tru pirrimera øska mamne maig kua, trugurrinre lan cha. ²⁷Ñim marøppe, mamig ka petø patsønrrabigwandø isua marmøtø, managatig øsig køm mamigwan isua maray chibig køn. Truigwane tru Møg Misra Arrubig ñimun tranrrun cha. Kaguende treeg maramigwan tranig kui asig kønrrai Tius Møskaimbe nui sellon nuinug pasrig køn— cha.

²⁸Inchene nõmbe trenchibelø køn:

—¿Tiuswei maramelan marøb pølbarrapne, nambe chi maramig palerah?— cha.

²⁹Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Tiuswei maramibe iig køn cha, Tius tru nõ karua ørigwan køremig.—

³⁰Inchene nõmbe trencha payibelø køn:

—¿Tius ñiba pasrain kui nam ashib, ñun køreb inchaimbe, chi martragu? cha. Trube, ¿chi marøbig kugu? cha. ³¹Namui merrabsrø kølli misaamerabe mu misag warab waraimønug maná taigwan maig

købig køn cha, Tiuswei wam maig pørigu trendaim pala: “Nøbe nòmune srømbalarø pirriwan manrrai tranig køn”— cha.

³²Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha:

Srømbalarøngurri arrub pirri ciertonigwan nòmun tranøbiibe, Moisés kømuig køn cha. Treeg kømøtø, tru cierton pirri srømbalagurri arrubigwan ñimun tranøppe, nai Møskai, nø tranig køn cha. ³³Kaguende Tiuswei pirrimbe tru srømbalarøngurri yu piraumay kørraarra, katø misaameran srøig øsig kømigwan tøgagønrrai tranøbig, truig køn— cha.

³⁴Inchene nømbe trenchibelø køn:

—Señor, chu uragucha tru pirriwan srøttra— cha.

³⁵Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Tru øsig køm pirrimbe na kur cha. Naimay arrubiibe managuen parøgwai mormøwei, katø nan kørebiibe managucha pimulgwai mormøwei inchun cha. ³⁶Inchendø na ñimun trendaim pala ñimbe nan ashippe, ashendø, nane køremøn cha. ³⁷Møitøgucha Møskai nan traniibe naimay attrun cha. Inchen naimay arrubigwane nabe managuen wambig weguchimumønrrun cha. ³⁸Pøs, nabe srømbalarøngurri kørraarruppe, nan maig maramdiig køben treeg martrab arrumøtø, nai Møskai nan karua ørøbig na maig martrain køben, treeg martrab kørraarrig køn cha. ³⁹Inchen nan karua ørøbig martrai isuibe iig køn cha: Nø nan traniilane ni kanguen trubishimø, srabe kwaløm katøyug na nòmun øsiirangarunrrain køn cha. ⁴⁰Nai Møskai martrai isuibe øyeeg køn cha: mutøgucha Nusrkawan nebua asha, nun kørebiibe managatig øsig kømigwan tøgagønrrain køn cha. Inchen nabe srabe kwaløm nun katøyug øsiirangarunrrain køn— cha.

⁴¹Inchen judíosmerabe namig nømdø nilø chigøben chib mullib mendabelø køn, tru: “Pirri srømbalarøngurri kørraarrubiibe na kur” taikkurri. ⁴²Incha trenchibelø køn:

—¿Øibe tru Jesús Joséwei nusrkain kømuitarru? cha. Nambe usri møskawan ashibelø ker cha. ¿Møimbe mandøgurri nøbe øyeeg tah cha: “Nabe srømbalarøngurri kørraarrig køn” cha, trenchippe?—

⁴³Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñinguen ñimdø mas namig mulla mormøtay cha. ⁴⁴Mugucha naimaybe attraamøn cha, Møskai nan karua ørøbig naimay attrai inchimubene. Inchen naimay arrubigwane nabe srabe kwaløm katø øsiirangarumønrrun cha. ⁴⁵Tru Tius maig karuigwan eshkabelø pørigube treeg chibig pørig pasran cha: “Mayeelanba Tius nø kusrenaniilø kønrrun” chibig. Inchawei mayeeløba Møskawan mørøb, nuiwan kusreb inchibeløbe naimay amrrunrrun cha.

⁴⁶Pøs Møskawane mugucha asiibe kaagøn cha. Tiusweinnukkurri arrubig, truitøwei Møskawan ashibwei indan cha. ⁴⁷Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Nan kørebiibe managatig øsig kømigwan tøgagøn cha. ⁴⁸Tru øsig køm pirrimbe na kur cha. ⁴⁹Ñimui merrabsrø kølli misaamerabe

mu misag warab waraimønug tru maná taigwan mabendø, kwaig købig køn cha. ⁵⁰Trune tru srømbalaserøngurri kørarrub pirrimbe yu pasran cha, møikkøben tru pirriwan mabiibe, kwamønrrai. ⁵¹Tru srømbalaserøngurri øsig køm pirrimbe na kur cha. Møikkøben i pirriwan mabiibe managatig øsig wanrrun cha. Inchen yu pirau tru maya misagwan srøig øsig kønrrai tru na tranam pirrimbe nai asrtøwein køn— chibig køn, Jesúsbe.

⁵²Inchene judfosmerabe nømasiyaitø namig trenchib mendabelø køn:

—¿I møøbe nui asrwandøwei manrraimbe namune mandø tranrrab indah?— cha.

⁵³Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Tru Møg Misra Arrubigwei asrwan mab, katø nui aniwan muchib inchimeeløbe srøig øsig kømigwan ñimuinug tøgagønrraamøn cha. ⁵⁴Møikkøben nai asrwan mab, nai aniwan muchib inchibiibe managatig øsig kømigwan tøgagøben, nabe srabe kwaløm nune katø øsiirangarumønrrun cha. ⁵⁵Kaguende nai asrbe si, cierton mamig køben, katø nai animbe si, mutsamig ciertonig køn cha. ⁵⁶Nai asrwan mab, nai aniwan muchib inchibiibe nainug pasrabig pasrøben, katø nagurringucha nuinug pasramønrrun cha. ⁵⁷Nan karua ørøbig Øsig Wab Møskaingurri tru øsig kømigwan na tøgagøb lataitøwei, nagurri nøgucha tru øsig kømigwan tøgagønrrun cha tru nai asrwan mabiibe. ⁵⁸Iibeguende tru srømbalaserøngurri kørarrub pirrin køn cha, tru ñimui merrabsrø kølli misaamera maig lataig kømøtø, nømbe mappe, mabendø, kwaig købig køn cha. Trune i srømbalaserøngurrim pirriwan mabiibe managatig øsig kønrrun— chibig køn.

⁵⁹Jesús øyeelan kusrenanøppe, judfosmera tulundzuni yau Capernaumsrø kusrenanig køn.

Møiløgøben Jesúswei mendig amba katøyug Ilirab

⁶⁰Møiløgøben Jesúswei mendig amøñibelø i kusrenanigwan mørabe, trenchibelø køn:

—Nø øyeeg kusrenaniibe maramga menrra murig køn cha. ¿Mu kui møriasamø?— cha.

⁶¹Inchen Jesúsbe nømdø chigøben chib mullib kui ashabe, trenchibig køn:

—¿Ñimun øyeeg chibene pusrkwatah? cha. ⁶²Tru Møg Misra Arrubig tru nø srøsrø waisrøndøwei katøle nebiben asimbe, trube, ¿maig købsruerah? cha. ⁶³Øsig kømigwan tranøbiibe Espíritu køben, asrbe truburappe chigucha chi purugumíig køn cha. Na ñimun wamindiibe Espíritu køb, øsig kømig køb køn cha. ⁶⁴Inchendø katøgucha ñimui utu møiløbe køremeelø køn— cha, trenchibig køn.

Kaguende Jesúsbe manawei srøsrøgurri asig købig køn, mumeratø nun køremeelø kuigwan, katø tru nun ashig kømui inchibelan tranrrabiibe møig kuigwan. ⁶⁵Incha katø Jesúsbe trenchibig køn:

—Inchawei treekkurri nabe ñimune trenchar cha: Mugucha naimaybe amrrunrraamøn cha, nai Møskai amrrunrrai inchimubene.—

⁶⁶Inchen yandø trugurrimbe mōiløgøben nui mendig amōñibeløbe chab llirawa, yandø Jesúsba amōñimeelø køn. ⁶⁷Inchen Jesúsbe nui doceelan trenchibig køn:

—¿Kabe ñimgucha treetøwei llirawa ambug køtah?— cha.

⁶⁸Inchen Simón Pedrobe trencha løtabig køn:

—¿Señor, nambe muimay kui ambamø? cha. Tru managatig øsig køm wamwane ñitøwein tøgaig køben, ⁶⁹nambe ñun køreb, katø tru Tiuswei Newan Tabiibe ñi kui ashib inder— cha.

⁷⁰Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Yamba, na ñimun doce lawa wesrab mørgøppeh? cha. Treeg kuindøgucha ñimui utu kane kwaimandzig køn— cha.

⁷¹Øyah chippe, Simón Iscariotei nusrkai, Judaswan waminchibig køn. Kaguende tru doceelai utuig kuatøgucha, tru Jesúswan ashig kømui inchibelan nø tranrrab pasrøben.

Jesúswei nunelø nun køremub

7 ¹Yandø øyeelø chab purayaig wendø, Jesúsbe Galilea pirausrø uñibig køn, Judea pirau llirab uñmønrrab, kaguende judíosmera truyube kwetchab lab køben. ²Tru judíosmerai Ya-ureg Maram Fiesta yandø pub køben, ³Jesúswei nuneløbe nun trenchibelø køn:

—Yugurri Judea pirausrømay inrrø cha. Ñui mendig amōñibelø ñi chi mariilan ashchain cha. ⁴Pøs kan mōikkøbenma misaamera mu kui nebua asig kønrrappe, chiwandøgucha sōratø marmøn cha. Tru ñi øyeelø marøbiibe, trube, maya misaamera ashchai martraurren— cha.

⁵Pøs Jesúswei nuneløtøweinguen nune køremeelø køn. ⁶Inchene Jesúsbe nømune trenchibig køn:

—Na treeg maramibe pumø srø køn cha. Trune ñimuimbe chu ura marøg køben maramig chi kømøn cha. ⁷Yu piraueløbe ñimune chi tsalinchab kaimanrrun cha. Trune nane tsalinndan chibig køn; kaguende nøm marøb kuigwan kaig køn cha, na eshkaben. ⁸Ñimbe fiestayumay ambay chibig køn. Nabe katøgucha tru fiestayumaybe nebarrumumønrrun cha, kaguende na treeg maramibe pumø srø køben.—

⁹Incha trenchabe, Galileasrø kørrømisrøbig køn.

Jesús Ya-ureg Maram Fiestasrø

¹⁰Inchen yandø nunelø fiestayumay chab amben, Jesús kucha ippe, ibendø, mayeelø ashchain kømøtø, ibig køn. ¹¹Inchen judíosmerabe fiestayu nun lab kua, trenchibelø køn:

—Tru møøbe ¿chu unerah?— cha.

¹²Inchen misag utube Jesúsweimburab mutøgucha niløzhiitø truba waminchib købelø køn, kaneløbe: “Tru møøbe truba tabig køn” chiben, kaneløbe: “Tabig kømøn cha. Misagwan may wamincha, ka isaptiig køn” chibelø køn.

¹³Inchendø mōitøgucha nuimburab waminchippe, waminchendø, ke mayeelø mōrtrain kōmōtø waminchibelø kōn, judíosmeran kōrig kōptø.

¹⁴Yandø fiestabe tōbōtakken pureb iben, Jesúsbe tru Tiuswei yau kebya, kusrenanøb mendaptinchibig kōn. ¹⁵Inchen judíosmerabe truba kwaarøb trenchibelø kōn:

—¿I mōøbe kan øyeebe chincharre kusrebig kōh cha, chu kusreweig kōmubendø?— chib.

¹⁶Inchene Jesúsbe trencha lōtabig kōn:

—Na kusrenaniibe nain kōmø, nan karua ørøbigwein kōn cha. ¹⁷Møikkøben Tius maig martrain kōben trunun marøg kui inchibiibe na kusrenaniilane Tiusweinukkurri arrubig kuin kui, kabe naimburaptø kusrenanøbig kuin kui nebua ashchun cha. ¹⁸Møikkøben nuimburaptø waminchibiibe, misaamera ka nun maya nuguen tab inchaindø lan cha. Inchen møikkøben tru karua ørøbigwan maya nuguen tab indig kōnrrai labiibe, truiibe si, cierton waminchibig, nuinuube chigucha kalø marig chigaig kōn cha.

¹⁹¿Tru maig maramigwan martrai pørigwane ñimune Moisés nøwein tranig kōmuitarru? cha. Inchen ñimbe møikkucha tru martrai pørigwane mōra marmøn cha. ¿Nane chindimba kwetchab lague?— chibig kōn.

²⁰Inchene misaamera nu pasrabiibe trencha lōtabelø kōn:

—Ñibe kwaimandzig tōgaig kōn cha. ¿Ñune mu kwetchab lab kō?— cha.

²¹Inchene Jesúsbe trencha lōtabig kōn:

—Isrin kwaløm kan mana asiimīg asha kōnrrai marigwandø ñimbe mayeeløba kwaaraa asha kōn cha. ²²Pøs inchawei Moisésbe circuncidanrrai ñimune karua pasrig kōn cha, (truiibe Moisésweinukkurri arrubig kōmōtø, ñimui merrabsrø kōlli misaamerainukkurri pølbasra arrubigwan). Inchen ñimbe isrin kwaløm kuindøgucha kan møg-unan circuncidabelø kōn cha. ²³Inchawei tru maig maramigwan martrai Moisés pøriilan maig taigwan kalø mara kōrrømarmønrraptø, kan mōwan isrin kwaløm kuindøgucha ñimma circuncidabelø kōbendø, na isrin kwaløm kan mōwan kwanrrowan kerrigu newan tamarene, trube, ¿ñimbe nane chindimba namøgue cha? ²⁴Ñimuin kabyu maig misag asønaben ke trunundø asha marøb pønrrømōtø, marøppe, maig kōnrrabigwan sølgandø asha maramig kōn— cha, trenchibig kōn Jesúsbe.

¿Jesús tru attrabig Cristo kō chinderah?

²⁵Inchen mōiløgøben jerusalénsreeløbe trenchibelø kōn:

—¿Øigwanweinrre kwetchab lab amøñimuitarru? cha. ²⁶Au, ya mayelai malau waminchib pasrøben, mugucha chi chimøn cha. ¿Kabe tru ashib karubeløbe øibe Cristo kui asha treeg mara tøgagø chinderah? cha. ²⁷Inchendø nambe ø mōøbe chugurri arrig kui asha ker cha. Trune Cristo arrubene, chugurri arrin kui mugucha ashchaamøn— chibelø kōn.

²⁸Inchen Jesúsbe Tiuswei yau kusrenanøb pasrøwa, truba mur waminchib trenchibig kōn:

—Ñimbe nane mu kui ashib, katø nabe chugurri arrig kui ashawein køn cha. Nabe arrua pasrappe, naimburaptø arrua pasrømøtø, tru ciertonig nø karua ørig pasrar cha, tru ñim mu kui nebua asiimíg. ²⁹Inchen nabe nune mu kui ashibig kur cha, kaguende nabe nuinukkurri arrub, katø nø nan karua ørig kua.—

³⁰Inchen nun merrarrawa, sruamrrab inchendø, mugucha merrarramelø køn, kaguende nun treeg maramig ura pumø srø køben.

³¹Inchen puebloyu misaamera truba nu nun kørewabe, trenchibelø køn:

—Cristo arruppe, ¿Tius nøba pasrain kui asha kømig mariilø i møg lataig maskucha mana martrab kø?— cha.

Fariseosmera Jesúswan merrarranrrab inchib

³²Fariseosmerabe misag truba nørrø Jesúsweimburab niløtø truba waminchamørøb kui mørabe, nømbe judíos sacerdotesmeran karubeløba misra, Tiuswei yau ashib pønrrabelan ørøbelø køn Jesúswan merrarranrrai. ³³Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Yu ñimbabe katøgucha kan maya yanatø uñchab kur cha. Trugurrimbe nan karua ørøbigweisrømay katø inrrab kur cha. ³⁴Inchen na ibene, ñimbe labendø, nane wetørranrrab kaimanrrun cha. Katø tru na wanrrab yaisrømbe ñimbe amrrab kaimanrrun— cha.

³⁵Inchene judíosmerabe nømasiyaitø trenchib payibelø køn:

—Ø møøbe ¿chumay inrraindah? cha, nam wetørramgaibe. Kabe ¿tru judíosmera griegosmerai utusrø amba warabelaisrømay ya, tru griegosmeran kusrenanrrab inrrab inda, chindah cha? ³⁶¿Øyeebe mandø tah? cha, tru: “Nan lappe, labendø, nane kalanrrun” chib. Katø: “Na waisrømbe ñimbe amrrunrrab kaimanrrun” chippe.—

Øsig kømigwan tranøb pi

³⁷Incha tru srabe kwaløm, fiesta purø tabig purayam kwaløm Jesúsbe pasramisra, mur waminchib trenchibig køn:

—Møikkøben pimulgwaibe naimay arrua, muchi cha.

³⁸Tiuswei wamwan pørigu maig taig, møikkøben nan kørebiibe nui manrraugurrimbe managuen kølømø pimera lulrrun— cha.

³⁹Øyeege chippe, Jesúsbe tru nun kørebeløbe Espíritu Santon utønrrab køn cha, truigweimburab trendaig køn. Pøs katøgucha Espíritun tranimíg srø køben, kaguende Jesúsbe purø nuig purø tabig tørigwan utømø srø kua.

Misaamera nøørøtø misrøb

⁴⁰Inchen møiløgøsrøn tru nu misag sötøyuelø nø wamindiilan mørabe, trenchibelø køn:

—Iibeguende, Tius maig karuigwan eshkabig, tru møg køn— cha.

⁴¹Inchen kaneløbe trenchibelø køn:

—Iibe Cristo køn— cha.

Inchen katøganeløbe trenchibelø køn:

—¿Cristogan Galileagurri attraitarru? cha. ⁴²Cristobe Davidwei misagugurri arrub, katø tru David tsui pueblo, Beléngurri attrabig køn cha. ¿Tiuswei wamwan pørigube yamba trenchibig kømuitarru?— cha.

⁴³Incha misaabe Jesúscurrindø nõmdø ke nõørøtø misrøb chab tarømisra, ⁴⁴møiløbe kemørtrab inchendø, mõikkucha chinchimeelø køn.

Judíosmeran karubelø Jesúswan køremub

⁴⁵Incha tru Tiuswei yau chigøben puraimønrrai ashib pønrrabeløbe tru sacerdotemeran karubeløba, fariseosmeraba purraisrø katø pubene, truiløbe nõmune trenchibelø køn:

—¿Jesúswane chindimba sruamrrumøgue?— cha.

⁴⁶Inchen tru ashib pønrrabeløbe trencha løtabelø køn:

—¿Kan managuen ø møg lataibe muguen wamindig kaagøn!— cha.

⁴⁷Inchene fariseosmerabe trenchibelø køn:

—Kabe ¿may waminchen ñimgucha tabig chitanmab tru kuindø kørewa pønrrappeendi? cha. ⁴⁸Kabe ¿namui ashib karubelø kui, fariseosmera kui mõikkøben truiløma nun køreitarru? cha. ⁴⁹Pøs i misag sötø tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan ashmeeløbe larrø kaig nebuim pønrrønrrai pønrsailø køn— cha.

⁵⁰Inchen Nicodemo, tru srøtøzhiitø Jesúswan yem ashchab ibig, tru fariseosmerai utuibe trenchiptinchibig køn:

⁵¹—¿Tru maig maramigwan martrai namui pørikkan kan mõwan chi marig kuitashchab ashchab, nõ wamindigwan mõrøbmerrig mõrmubendøgan kaigyu pasrønrrai pasrøbig kuitarru?— cha.

⁵²Inchene nõmbe trencha løtabelø køn:

—¿Kabe ñigucha galileasriitøwein køtirru? cha. Tiuswei wamwan pørigwan maig chibig køtashchab ñiguen tab ashchig chibelø køn, Tius maig karuigwan eshkab møg Galileagurrimbe muguen kurrømuig kuin kui, ñiguen ashchabguen— cha.

⁵³Inchabe yandø mõitøgucha yamay chab ambubelø køn.

Ishug keebaig købendø, katøganba kaig marøb tsuben merrarrainabig

8 ¹Inchen Jesúsbe Olivos Tunsrømay ya, ²katø kwaløm tør-rraben, katø Tiuswei yaumay arrubene, maya misaabe nun kemallen, nõbe wamisra, kusrenanøb mendabig køn.

³Inchen tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmerababe kan kasharawa ishug kaig marøb tsuin køben merrarrawa, Jesúsweimay srua amrrua, truyu purrabelai tøbøtag pasrabe, ⁴Jesúswan trenchibelø køn:

—Kusrennøbig, i ishuwane kaig marøb tsuben ke truyu merrarraig køn cha. ⁵Trube, tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe øyegg

ishumburmerane sruutøga peta, kweetsingarubig køn cha. Treeg købene, trube, ¿ñibe manchinrragu?— cha.

⁶Nømbe øyamay payippe, mandø inchibig kõtasha, chigøben chi koptørre trencha mørøbelø køn. Inchene Jesúsbe utsøbasra, tasig-unøtøga pirau pørøb mendabig køn. ⁷Inchen ke payibig payen, katø kurraashabe, nømune trenchibig køn:

—Ñim møikkøben kaig marig chigaibe, truimerrig pølbasra sruutøga nun petø pøs— cha.

⁸Incha katø Jesúsbe utsøbasra, pirau pørøbig, pørøbig køn. ⁹Inchen nømbe tru nø trendaigwan mørabe, mas kølgelemerrig kan kan pera pølbasra, webamba ambub mendabelø køn, Jesúsba tru ishug truyu pasrabiibatø kørromisram. ¹⁰Inchen Jesúsbe kurraashabe, trenchibig køn:

—Au, ishug ¿kaneløbe chu ambah? cha. ¿Mugucha ñune mōra meganrrai chi marmuitarru?— cha.

¹¹Inchene nøbe trenchibig køn:

—Kasuku, mugucha nane treeg marmøtan— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Katø nagucha ñune chi marmumønrrun cha. Innrø, chibig køn.

Møingurrimbe katø kaig martra kømø— cha.

Jesús yu pirau maya misagwei tør

¹²Jesúsbe katø fariseosmeran trenchib waminchibig køn:

—Nabe yu pirau misagwei tør kur cha. Inchen nai mendig uñibiibe managuen løstøyu uñmøtø, tru øsig kømig tørwan tøgagønrrun— cha.

¹³Inchene fariseosmerabe trenchibelø køn:

—Ñibe maig kuigwan eshkaib waminchippe, ka ñuimburaptø wamindan cha. Treekkurri ñui wamindiibe ka isatø køn— cha.

¹⁴Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Maig kuigwan na naimburaptø wamindinguen, na wamindiibe isa wamindig kømøn cha. Kaguende nabe na chugurri arrigwan ashib, katø chumay yamigwan ashib inchar cha. Trune ñimbe na chugurri arrigwan ashmøwei, ni chumay yainguen ashmøwei indan cha. ¹⁵Ñimbe maig maramigwan asha marøppe, møguelø maig isua marøbelø køben, ñimbe treeg isua marøbelø køn cha. Trune nabe mungucha maig maramigwan treeg mara ashmíg kur cha.

¹⁶Inchen tru maig maramigwan na asha maringuen, trube maig maramigwan sølgandø asha marig isa kømø, treeg køn cha. Kaguende nabe natø kømøtø, nai Møskai nan karua ørøbiiba misra marar cha. ¹⁷Maig maramigwan martrai ñimui pøriiløyuma, trenchibig pørig pasran cha, maig kuigwan ashibelø møguelø pailø treetøweih eshkaikkurrimbe, isa kømøn chibig. ¹⁸Pøs naimburabigwan maig kuigwan eshkabiibe natøwein køben, katø nai Møskai nan karua ørøbikkucha naimburabigwan maig kuigwan eshkan— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

¹⁹Inchene nømbe trencha payibelø køn:

—Ñui mōskaimbe ¿chu pasra?— cha.

Inchene Jesúsbe trencha lōtabig kōn:

—Ñimbe nan ashmōwei, nai Mōskawan ashmōwei indan cha. Nan ashibelø kuimbe, nai Mōskawangucha ashibelø kōbsruinrrun— cha.

²⁰Iilan waminchib pasrappe, Jesúsbe tru Tiuswei yau Tiusweyasig an pusrim pulu kusrenanøb pasrøwa, trendaig kōn. Inchen mugucha kemørtrab inchimeelø kōn, kaguende nun treeg maramig pumø srø kōben.

“Na yamsrømbe ñimbe amrrunrraamøn”

²¹Incha Jesúsbe katø trenchibig kōn:

—Nabe inrrainchar cha. Inchen ñimbe nane lappe, labendø, ñimbe ñimui kaig marøb amønainuutø kwanrrun cha. Pøs na yamsrømbe ñimbe amrrunrrab kaimanrrun— cha.

²²Inchene judíosmerabe nōmdø trenchibelø kōn:

—¿Kabe nōasiitø kwanrainchipeendi? cha: “Na yamsrømay iben, ñimbe amrrunrrab kaimanrrun” chinrrappe.—

²³Inchene Jesúsbe nōmune trenchibig kōn:

—Ñimbe yuelø kōben, nabe palasriig kur cha. Ñimbe yu piraelø kōben, trune nabe yu pirauig kōmur cha. ²⁴Inchawei treekkurri nabe ñimun trendaig kōn cha: “Ñimbe kaig marøb amønailøyutø kwanrrun” cha. Kaguende ñim nan na kuitamab isua kōreimuikkurrimbe, ñimui kaig marøb amønailøyutø ñimbe kwanrrun— cha.

²⁵Inchene nun trencha payibelø kōn:

—Trube, ¿ñibe mu kugu?— cha.

Inchene Jesúsbe trencha lōtabig kōn:

—Srøsrøgurri na ñimun maig eshkab arrig, truig kōn cha. ²⁶Nabe ñimun chigøben wamindamig truba tøgagur cha, ñimbe øyeelø kōn tamig. Inchen nan karua ørøbiibe isa kōmø, cierton waminchibig kōn cha. Inchen na yu piraelan wamindiibe na nun wamindi mōrigwan, trunun waminchar— cha.

²⁷Inchen Jesúsbe nui Mōskawan waminchen, nømbe ni chiwan wamindinguen wetøgørrømeelø kōn. ²⁸Trekkurri Jesúsbe nōmune trenchibig kōn:

—Ñimbe tru Møg Misra Arrubigwan mesra pala kusrabene si, nabe na kui ñimbe nebua ashib, katø chiwandøgucha marøppe, ka naimburaptø marmøtø, iilan waminchippe, nai Mōskai maig kusrenanigwan waminchibig kuin kui nebua ashib inchun cha. ²⁹Kaguende nan karua ørøbiibe naba pasrab, katø nøbe nandø elachimøwei indig kōn cha. Pøs nabe managucha marøppe, nø tab kui wanrrai treegwandø marøbig kur— cha, trenchibig kōn.

³⁰Jesús iigwan waminchene, truba yamelø nun kōrebelø kōn.

Tiuswei ureemeraba, kaig marøptø amøñibeløba

³¹Incha tru judíosmera nun kørebelane Jesúsbe trenchibig køn:

—Na maig wamindiilan ñim trunun møra marøb pønrrøwabe, isa kømø, nai mendig amøñibelø kønrrabguen cha. ³²Incha ñimbe tru newan ciertonigwan nebua ashene, tru ciertoniibe ñimune iløsrkøbeløyugurri elatsiilø kønrrai martrun— cha.

³³Inchen nømbe trencha løtabelø køn:

—Nambe Abrahamweinukkurri amrrub misaamera ker cha. Nambe managuen mu karua srua kuindiig melømmø misaamera ker cha. Ñibe øyeebe ¿mandø chigu? cha, ‘namun elatsiilø kønrrun’ chinrapppe.—

³⁴Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Mutøgucha kaigwan marøb pasrabiibe, tru kaig marøb pasraig, truitø kanawa srua yaig pasran cha. ³⁵Kan karuindiig megabiima yaube managatig kørrømisrmuben, trune kan nusrkaimbe si, managatig truyu kørrømisran cha. ³⁶Inchawei Tiuswei Nusrkai ñimun kaig marøb melaigugurri elachene, ñimbe isa kømø, newan elatsiilø kønrrabguen cha. ³⁷Ñimbe Abrahamweinukkurri amrrub misaamera kui nabe ashaweim pasrar cha. Inchendø ñimbe nane kwetchab inndan cha. Kaguende na wamindiibe ñimuinuube kørrømisrmøn cha. ³⁸Nabe nai Møskaimba pasrøwa asigwan, truigwan waminchen, ñimbe ñimui møskawan mørigwan trunun maran— cha.

³⁹Inchen nømbe trencha løtabelø køn:

—Namui møskaimbe Abraham køn— cha.

Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñim Abrahamwei nusrkalø kuimbe, trube ñimgucha, Abraham mari lataigwei marøbsruinrrun cha. ⁴⁰Inchendø ñimbe møimbe nane kwetchab inndan cha, Tius mandø taig mørigwan na tru newan cierton waminchib møwane. ¿Abrahambe managuen øyeebe marmuig købig køn cha! ⁴¹Ñimbe ñimui møskai mariilan marøbelø køn— cha, trenchiben, nømbe trencha løtabelø køn:

—Nambe mu mendaigwei tøgamisri ureemeragucha kømer cha. Nambe møskaimbe kandø tøgar ker cha, truiibe Tius.—

⁴²Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñimui møskai Tius kuimbe, trube, ñimbe nane undaarabsruinrrun cha. Kaguende nabe Tiusweinukkurri arrua, yu pasrar cha. Nabe ka naimburaptø arrig kømøtø, nane Tius ørig køn cha. ⁴³Ñimbe na wamindigwane ¿chindimbarre chugúinguen mørmeelø køh cha? Na wamindigwan ñimbe mørmeelø kuarre treendan cha. ⁴⁴Ñimbe ñimui møskai nugwaimandzigwei ureg kua, ñimui møskai maig palain køben, ñimbe trunun marøb pønrran cha. Nugwaimandziibe srøsrøgurri kweechiptiig kua, managuen tru newan ciertonigube pasramisra marmuig køn cha, kaguende nuinuube ciertoniibe

chigaa kua. Inchawei nõ chigøben isa waminchippe, nõ maig kua, treeg wamindan cha. Kaguende nõbe purø isaptiig køn cha. Incha nõbe isa wamindigwei møskain køn cha. ⁴⁵Trune nabe ñimun tru newan cierton waminchene, ñimbe nane køremøn cha. ⁴⁶¿Ñim mõikkøben na chigøben kaig mara pasrai ashkeh? cha. Trube na isa kømø cierton waminchene, ñimbe nane ¿chindimba køremøgue? cha. ⁴⁷Kaguende Tiuswei unøbe, Tius wamindiilan møran cha. Trune ñimbe Tiusweyelø kømøwa, treekkurri Tius wamindigwane mørmeelø køn— cha.

Abrahamguen kømøwatø Cristobe manawei købig

⁴⁸Inchene judíosmerabe Jesúswan trenchibelø køn:

—Ñibe samaritano kan kwaimandzig tøgaig køn chippe, nambe sølwein chibrain køn— cha.

⁴⁹Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe kwaimandzig tøgaig kømur cha. Treeg kømøtø, nabe marøppe, nai Møskawan tab indig kønrrai marar cha. Trune ñimbe nane maig købash inndan cha. ⁵⁰Nabe nan maya nuguen tab inchaindø lamur cha. Inchendø kan køn cha, naimburab nan tab inchai lab, katø maig maramigwan asha marøb inchibig. ⁵¹Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Na maig taigwan møra marøbiibe managuen kwamigwan ashchaamøn— cha.

⁵²Inchene judíosmerabe trencha løtabelø køn:

—Møimbe si, aser cha, ñibe kan kwaimandzig tøgaig kui. Abraham lata, Tius maig karuigwan eshkabelø lata chab kwaben, trune ñibe: “Na maig taigwan møra marøbiibe managuen kwanrraamøn” tan cha. ⁵³¿Kabe ñigan namui møskai Abraham lataguen kømø, mas nuig køtirru? cha. Truibe kwaben, katø tru Tius maig karuigwan eshkabelø lata chab kwaig køn cha. ¿Ñibe mu kurmab isugu?— cha.

⁵⁴Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Na naasiitøwei maya nuguen tab inchib pasraibe, trembe chi marmuinguenig køn cha. Nan maya nuguen tab kønrrai marøbiibe nai Møskain køn cha, tru ñim ñimui Tius køn taig, truig. ⁵⁵Inchendø ñimbe nune ashmeelø køn cha. Trune nabe si, ashibig kur cha. Na ‘nun ashmíig kur’ taimbe, trube, ñim latawei isaptiig købsrubrainrrun cha. Pøs nabe nun ashib, katø nõ maig taigwan møra marøb inchibig kur cha. ⁵⁶Merrabsrø ñimui møskai Abrahambe nain kwaløm punrrabigwan asha, truba kasraaraig køn cha. Incha ashabe, truba kasrag kui indig køn— cha.

⁵⁷Inchene judíosmerabe Jesúswan trenchibelø køn:

—Ni cincuenta añosikken kømubendø, ¿ñigan: “Abrahamwan nebua ashibig kur” chitirru?— cha.

⁵⁸Inchene Jesúsbe løtappe trenchiptinchibig køn:

—Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Abrahamguen kømøwatø, Na Kur— cha.

⁵⁹Treekkurri nõmbe Jesúswan sruutøga petønrrab srug kusruben, nõbe trubabig køn. Incha Tiuswei yaugurri webya, ibig køn.

Kan møg kerrigu ashmíigwan Jesús tamarøb

9 ¹Jesús kanbalø pureb pasrøwabe, kan møg srøsrøgurri kerrigu ashmíig kal-laweigwan ashibig køn. ²Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe trenchibelø køn:

—Kusrennøbig, ¿ø møg ashchab kaimabig kal-lanrraimbe, møig kaig marig kerah? cha. ¿Møskalø kaig marikkurrin køh? Kabe: ¿nøasiitøwei kaig marikkurrin kø, chinderah?— cha.

³Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Nø kaig marikkurrin kømøwei, kabe møskalø kaig marikkurrin kømøwein køn cha. Treeg kømøtø, Tiusbe nui maramburab mariilø tru ashmíigweinug kenamisrtrain kuig køn cha. ⁴Kwaløm købenbatø nan karua ørøbigwei maramigwan nambe marmø kømø, maramigwein køn cha; kaguende yembe attrun cha, mugucha maramgaikke. ⁵Na yu pirau uñippe, piraelai tør kur— cha.

⁶Incha Jesúsbe øyah chib pasrøwabe, pirau illimbi tucha, tru illimbitøga kaizhig chillig marabe, trutøga ashmíigwein kabyu srøløbig køn. ⁷Inchabe trenchibig køn:

—Siloé pisusrø maløwan kwallchab inrrø— cha. (“Siloé” chippe, “karua ørig” chib.)

Inchen tru ashmíibe ya, maløwan kwalla, katø arruppe, ashibig arruptinchibig køn. ⁸Inchen nui ya pulueløba, katø tru ‘chigøben kettra’ cha, miab wabigwan ashibelø købeløbabe trenchibelø køn:

—¿Tru ‘chigøben kettra’ chib, miab wabiibe øigwein kømuitarru?— cha.

⁹Inchen kaneløbe trenchibelø køn:

—Nøwein køn— cha.

Inchen katøganeløbe trenchibelø køn:

—Truig lataig asønabendø, nø kømøn— cha.

Inchen nõbe nõashib trenchiptinchibig køn:

—Nawein kur— cha.

¹⁰Inchene nõmbe trenchib payibelø køn:

—¿Chincha ashibig misrku?— cha.

¹¹Inchene nõbe trenchibig køn:

—Kan møg, munchibe Jesús taig, chillig mara, nan kabmerayu srølabbe, trenchitan cha: “Siloé pisusrømay ya, maløwan kwallchig” cha. Inchen nabe ya, maløwan kwallene, nai kabmerabe ashibig misrøptinndan— cha.

¹²Inchen nune trencha payibelø køn:

—¿Tru møøbe chu yah?— cha.

Inchen nõbe:

—Chindindø— chibig køn.

Fariseosmera tru ashmíig købigwan truba payib srua køb

¹³Incha tru kerrigu ashmíig købigwan fariseosmerai merrab pera ambubelø køn. ¹⁴Kaguende tru Jesús chillig mara, ashmíigwan tamarin kwalømbe isrin kwaløm købig køn. ¹⁵Incha fariseosmeragucha tru mowan katøyug payibelø køn:

—¿Mandø incha, ashibig misrku?— cha.

Inchene nøbe trenchibig køn:

—Kappala nane chillig srøldan cha. Inchen nabe maløwan kwaliitø, ashibig misrinatan— cha.

¹⁶Inchen mõiløgøben fariseosmerabe trenchibelø køn:

—Kan øyeeg marøb mõøbe Tiuswein kømuinrrun cha. Kaguende isrin kwalømwan ke isrin kwaløm kømui lataig marøbig køn— cha.

Trune katøganeløbe trenchibelø køn:

—¿Kan kaig marøb mõøbe øyeeg Tius nøba pasrain kui asha kømig mariilø mana martrab kø?— cha.

Incha yandø nõmdø ke nõørøtø misrøbelø køn. ¹⁷Inchawei tru ashmíig købigwane katøle payibelø køn:

—Ñibe, ¿tru mõweimburab manchinrragu cha, tru ñui kabmeran tamarig købene?—

Inchen nøbe lötappe trenchibig køn:

—Nabe Tius maig karuigwan kan eshkab mõg køn tamønrrun— cha.

¹⁸Inchen katøgucha judíosmerabe kørenrrab inchimeelø køn ke ashmíig købig kua, katøle ashibig misritamappe. Incha tru tamarinabigwei mõskalanguen amrrunrrai wama, ¹⁹nømune trenchib payibelø køn:

—¿Iig tru ñimui nusrkain kuitarru cha, tru ñim kerrigu ashmíig kalla? taig. ¿Trube, mõimbe mandø incha ashibig misrah?— cha.

²⁰Inchene mõskaløbe trenchibelø køn:

—Namui nusrkaiwein køn cha, tru kerrigu ashmíig kal-labig.

²¹Inchendø ashibig misrtrappe, mandø indigwane nambe trunune ashmer cha. Katø ya ashibig misrtraimbe kabmerane mu tamarin kui namgucha ashmer cha. Ñimbe nunashib payay chibelø køn, yandø kølig køn cha, nõashib maig kuigwan eshkanrrun— cha.

²²Møskalø øyeeg chippe, judíosmeran kørig køptørre øyeeg chibelø køn, kaguende judíosmerabe mõikkøben: “Jesúsuan Cristo køn” chibigwane nõmui tulundzuni yaugurri wegutchab waminchaguen køben. ²³Incha treekkurri mõskaløbe trendaig købig køn:

—Nunashib payay cha, yandø kølig køn— cha.

²⁴Incha judíosmerabe tru ashmíig køb mõwane katøle wama, trenchibelø køn:

—Tiuswane maya nuguen tabig waminchi cha. Nambe tru mõøbe kaig marøbig kui asha ker— cha.

²⁵Inchene nøbe trenchibig køn:

—¿Kaig marøbig køh? Kabe: ¿Kaig marmíig kø, chindi? Nabe trunune ashmur cha. Nabe kerrigu ashmíig købig kuig, mømibe yandø na ashibig misrigwan nabe trunune isua pasrar— cha.

²⁶Inchen katøyug payibelø køn:

—¿Chi marta? cha. ¿Ashibig misrtraimbe mandinda?— cha.

²⁷Inchene nøbe løtappe, trenchibig køn:

—Yamba chab eshkaben, ¿mørmeelø kø chindah? cha. ¿Chindimbarre katøyug møramig palaingøgue? cha. ¿Ñimigucha kabe nui mendig amøñibelø misrøg køtah?— cha.

²⁸Inchene nømbe nun trømbøig tsalø wamabe, trenchibelø køn:

—Ñibeguende tru møwei mendig pasran cha. Trune namuimburappe, nambe Moisés maig chiben treegwan pønrrabelø ker cha. ²⁹Moiséswane Tius wamindig kui nambe ashibelø ker cha. Trune tru møwane chuig kuinguen nambe ashmeelø ker— cha.

³⁰Inchen tru møøbe trencha løtabig køn:

—Pøs, kan øyeegweinrre mandø kuinguen møramgaig, ke kwaara asamdiig tabig køn cha. Ñimbe chugurri arringuen ashmuben, trune nane kabmeran ashibig martan cha. ³¹Nambe trendø ashibelø ker cha, kaig marøbelane Tiusbe mormíig kuin kui, trune møikkøben nun køriibala tabig waminchibigwane nøbe møøbig kui. ³²Managuen kan kal-lainukkurri ashmíig kal-labigwan mu tamaran taig manasrøngurri mugucha wammøra kømøn cha. ³³Tru møg Tiusweinukkurri arrubig kømuimbe, chigucha martrab kaimain kømbala— chibig køn.

³⁴Inchene nømbe trenchibelø køn:

—Ñi, yeeg kaig mariitø netsaig kal-lawaig købendø ¿namungan ñibe kusrenanrrab indirru?— cha.

Incha nømbe nune judíosmera tulundzuni yaugurri weguchibelø køn.

Tiusweiwan ashibelø ker chibendø, ashmeelø

³⁵Inchen Jesúsbe tru ashmíig købigwan judíosmera tulundzuni yaugurri wegutsin køn taig wammøra, nun katabe, trenchibig køn:

—¿Ñigan tru Møg Misra Arrubigwan køretirru?— cha.

³⁶Inchene tru møøbe trencha løtabig køn:

—Au, Kasuku, ¿truibe mu køh? cha, na nun kørenrrab— cha.

³⁷Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Ñibe ashibguen indan cha. Ñiba waminchib pasrabig, nabe truig kur— cha.

³⁸Inchene tru møøbe trenchibig køn:

—¡Señor, nabe ñun kører!— cha.

Incha nun køriibala tabig waminchibig køn. ³⁹Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe yu piraumay arruppe, maig kønrrabigwan asha martrab arrig køn cha, ashmeeløbe ashibelø misrtrai; Inchen ashibeløbe ashmeelø misrtrain— cha.

⁴⁰Inchen mõiløgøsrøn fariseosmera Jesúsba pønrrabelø tru trendaigwan mørabe, trenchibelø køn:

—¿Kabe namgucha kabgar ashmeelø købra chindah?— cha.

⁴¹Inchene Jesúsbe lötappe trenchiptinchibig køn:

—Ñim ashmeelø kuig kuimbe, ñim kaig marig chigar købsruinrrun cha. Inchendø mõimbe ñim ‘ashibelø ker’ chib pønrraikkurri ñimui kaig mariiløbe ñimuinug pasrabwei indan cha.

Ubishameran tulisha kanbalatø keerigwan kemesra waminchib

10 ¹Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Ubishameran tulisha kanbalatø keerinug tru yaskabwan kebimøtø, nõørø pegwan kebibiibe, truike niliig, katø maig købash marøb wesrabig, treeg køn cha. ²Trune tru yaskabmay kebibiibe si, tru ubisha ashibig køn cha. ³Yaskab kurøb pasrabiibe nõ kebinrrai yaskabwan kuren, ubishamerabe tru ubisha ashibigwei wamwan mørøbelø køn cha. Incha nõbe nui ubishameran nõmui munchiwan, nõmui munchiwan wama, tru keerinukkurri wambig wesrun cha. ⁴Yandø kerrigu nuielan chab wesrawabe, nõbe ubishamerai merrab iben, ubishamerabe wendautø ambubelø køn cha, kaguende nui wamwandø tsabø mørøbelø kua. ⁵Trune kan asiimfiig pegwane managuen wendautø amrraamøn cha. Nuinukkurrimbe luløptinchun cha, kaguende asiimeelai wamwane mu kui mørmeelø kua.—

⁶Jesúsbe iigwan ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra waminchene, øyeeg chippe, chiwan wamindinguen mørmeelø køn.

Jesús, tru Ubisha Ashibig Tabig

⁷Incha Jesúsbe katø nõmun trenchibig køn:

—Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Ubishamera kebambig yaskappe na kur cha. ⁸Mayeeløba na arrumøwatø amrrubeløbe nileelø, maig købash marøb nila wesrabelø køben, ubishamerabe nõmune mørmuig køn cha. ⁹Nabe yaskab kur cha. Møikkøben nai yaskabwan kebarrubiibe kaigyugurri wesraig kønrrun cha. Truike kebib, webarrub llirab uña, pumera mamelø wetørranrrun cha.

¹⁰Kan niliibe nilønrrappah, kwetchappah, ka pinishinrrappatø arruben, trune nabe arruppe, srøig øsig kømigwan tøgagønrrai arrur cha, trurrigu tøgagømburab tøgagønrrai. ¹¹Nabe ubishameran tru purø tab ashibig truig kur cha. Tru ubishameran tab ashibiibe nui øsig kuigwan ubishamerayasig purøbasran cha. ¹²Trune tru ka anweindø ashibiibe ubisha mabig lobo arri ashippe, ubishamerane chinchaindø luløptinchun cha, kaguende tru ubisha ashibig kømøwei, katø ubishameragucha nuielø kømøwein kuimba. Inchen lobobe ubisha sötøyu kelula, merrarraben, yandø tru ubishamerabe nõørøtø misran cha. ¹³Tru anweindø ashibiibe luløptindan cha, kaguende anwandø isubig kua, ubishamerane nõm kusrenrraindø.

14-15 Nabe ubishameran tru purø tab ashibig truig kur cha. Nai Møskaimbe nan tab ashen, nagucha nai Møskawan tab ashar cha. Øyeetøwei nabe nai ubishameran ashen, nømgurringucha nane ashibelø køn cha. Incha nabe nai øsig kuigwan ubishamerayasig purøbasrar cha. 16 Nabe katøgan ubishamera tøgagur cha, i tulyuig kømeeelø. Truilangucha nane pera arrumig palønrrautan cha. Truiløbe nai wamwan mørtrun cha. Trumaybe ubisha sötømera kandø misren, ubishameran ashibikkucha kandø kønrrun cha.

17 Inchawei nai Møskaimbe nan undaguig køn cha, kaguende katøle utønrraptø, nabe natøwei nai øsig kømigwan tranig kuimba. 18 Nane nai øsig kuigwan mugucha kerranraamøtan cha. Treeg kømøtø, na naashib tranar cha. Nabe øsig kuigwan mu mandamgaig tranamig tøgagøb, katø mu mandamgaig katøle na utamig tøgagig kur cha. Øyeeg maramigwane nabe nai Møskawan utig køn— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

19 Inchen øyeeg wamindigwan judíosmera mørabe, katøguen nøørøtø misrøbelø køn. 20 Incha møiløgøben trenchibelø køn:

—Kwaimandzig tøgagig kua, chugúinguen mormíig pasran cha. ¿Chinchabrre mørgue?— cha.

21 Trune kaneløbe trenchibelø køn:

—¿Mu kan kwaimandzig tøgakkkan øyeeg waminchaitarru? cha. ¿Kabe kan kwaimandzikkkan ashmeelan tamartraitama chindah?— cha.

Judíosmera Jesúswan kaashib

22 Inchen Jerusalénsrømbe fiesta marøb købig køn, tru merrabsrø Tiuswei yawan Tiusweindø kønrrain cha tranøb marigwan katøle trunun isunrrab. Inchen larrø pishim põlmera købig køn. 23 Inchen Jesúsbe tru Tiuswei yau tru yaguetawan, Salomónwei yaskab tainug llirab uñene, 24 truyu judíosmera tulsruabe, trencha payibelø køn:

—¿Nam mu kuinguen mormíig melønrrai managatiirre øyeetø, øyeetø namun tøgagønrragu? cha. Isa kømø, ñi Cristo kuabe, trube, kanmaytø kelarrab eshkau pøs— cha.

25 Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Yamba ñimun eshkaben, ñimbe na Cristo kuitamab køremøn cha. Na nai Møskawei munchiyu na chigøben mariilø, truiløbe naimburab treegwein køn chib eshkan cha. 26 Inchendø ñimbe nai ubisha utuelø kømøwa, nane køremøn cha. 27 Nai ubishamerabe nai wamwan mørøbelø køben, nagucha nømun ashibig kur cha. Incha nømbe nai mendig amrrubelø køn cha. 28 Nabe nømune managatig øsig kømigwan tranen, managuen pinønrrabelø kømøwei, katø nai taskugurrimbe mugucha kerranraamøn cha. 29 Nai Møskai nan truilan tranøbiibe mayeelan purab nuig køben, Møskawei taskugurrimbe mugucha kerranrrab kaimanrrun chibig køn. 30 Naba, nai Møskaimbabe kandø ker— chibig køn.

31 Inchene judíosmerabe kwetchab srug muta petønrrab katøguen srug kusruben, 32 Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe nai Møskaweimburabelan ñimui merrab chigøben purø nørreelø marøb kenamarig køn cha. ¿Tru na treeg tabig mariiløyu, møig kalø kuindørre nane sruutøga petønrrainchigue?— cha.

³³Inchene tru judíosmerabe trenchibelø køn:

—Nam sruutøga petappe, ñi tabig marikkurrin kømøtø, ñi Tiusweimburab purø trømbøig wamab, tru ñibe ka møøtø købendø: “Tius kur” chib pasraikkurrindø nambe petønrrab inder— cha.

³⁴Inchene Jesúsbe nømune trenchibig køn:

—¿Tru maig maramigwan martrai ñimui pørigube øyeeg chibig pørig pasrømutarru cha: “Ñimbe tiusmera køn” cha, Tiusbe trendan taig. ³⁵Tru Tiuswei wam pørigwan wamindinabelandøguen: “Tiusmera køn” cha wamig købene, (katø tru Tiuswei wamwan pørigwane ka treeg kønma abshatø tarømarøptindamig kømøen cha,) ³⁶trube, Møskai nuyasiitø tarømara, yu piraumay karua ørig: “Na Tiuswei Nusrkain kur” chibene: “Ñibe purø trømbøig wamab pasran” cha, ñimgan trenchib køtirru? cha. ³⁷Nai Møskai mariilan na marmubene, trube, køremørrunrrigay cha. ³⁸Inchen nai Møskai mariilan na marene, trube, nan nui Nusrkain kuitamab køremuindøgucha, tru na mariilandøguen kørey chibig køn. Nai Møskaimbe nainug pasrøben, katø nabe nai Møskaweinug pasrabig kuin kui nebua ashib, chigúí mørøb inchappe.—

³⁹Inchen nømbe katøguen Jesúswan merrarrowa, sruamrrab inchen, nøbe nømui utugurri iptinchibig køn.

⁴⁰Incha Jesúsbe tru Jordán pi ambøgatøsrømay katø ya, truyu kørrømisrøbig køn, Juan tru srøtøzhiitø misaameran pi umbu ulsrøb uniisrø. ⁴¹Inchen misaamerabe Jesúsweimay truba nu ambabe, nømdø trenchibelø køn:

—Juanbe Tius nøba pasrain kui asha kønrrai mariilø marøppe, marmuindøgucha, ø møweimburab ø chi wamindiiløbe kerriguba isa kømubwei indin køn— cha.

⁴²Incha misaamerabe Jesúswan truba nu kørebelø køn, truyube.

Lázaro kwaig

11 ¹Kan møg Lázaro taig Betania pueblosriig tru Maríaimba, Martaimba nuchaabe kwanrrø tsubig køn. ²Tru Maríabe, Señorwei srøb pala tru purø may irrabzhigwan lusha, nui srøbwan pusruutøga pinømørøbig købig, truig køben, tru Lázaro kwanrrø tsubiibe nui nuchag købig køn. ³Inchen tru nui pa nuchaløbe Jesúsweisrømay karua ørøbelø køn:

—Señor, ñi undaaraibe kwanrrø tsun— cha, eshkanrrai.

⁴Inchen Jesúsbe trunun mørabe, trenchibig køn:

—Tru kwanrrøbe kwam kwanrrø kømøtø køn cha. Treeg kømøtø, Tiuswei maya nuguen tabigwan kenamaramigweyasig køn cha, treeg mariitøga Tiuswei Nusrkawan maya nuguen tabig marig kønrrai.—

⁵Jesúsbe Martanba, numøsrawanba, nuchawanba truba undaguig kwagucha, ⁶tru Lázaro be kwanrrø tsun taingucha, tru nø tsuinug katøgucha Jesúsbe pa kwaløm srarrabig køn. ⁷Incha nøbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:

—Judeasrømay katø amun— cha.

⁸Inchene nømbe trenchiptinchibelø køn:

—Kusrennøbig, judfósmera trusrø yamba ñun srug muta, peta ñun kwetchab inchib kuig yandø yanatø køben, ¿trusrømay katø inrrapteh?— cha.

⁹Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Kan mawabe doce uras tøgagig kømuitarru? cha. Pøs, kan kwaløm uñibiibe srurrengwamøn cha, kaguende yu pirau tør pilimba. ¹⁰Trune kan yem uñibiibe srurrengwanrrun cha, kaguende yembe tør chigaig løstiig kua.—

¹¹Inchabe katø Jesúsbe trenchibig køn:

—Lázaro namui trendø asiibe kiain køn cha. Inchendø nabe nun kasrønanrrab inrrab— cha.

¹²Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe trenchibelø køn:

—Señor, trube, kiptø tsuibe, treebe tammisrtrab kuinrrun— cha.

¹³Jesúsbe Lázaro kwain køn cha waminchib pasrøben, trune nui kusrenanøb pera uniiløbe: “Ka kib tsun” chitanmab isua pønrrabelø køn.

¹⁴Inchabe Jesúsbe tøgandø trenchibig køn:

—Lázaro be kwabguen indan cha. ¹⁵Nane ñimuimburappe tabguen køtan chibig køn, truyu na mu kaagúikkurri, kaguende trumaybe ñim nan kørenrrain cha. Trube, nun ashchab amun— chibig køn.

¹⁶Inchene Tomás, tru Gemelo taibe, tru katøgan kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:

—Namgucha, trube, amun cha, nøba kegøtø kwanrrab.—

Jesúsbe kwabelanguen øsiiranøbig

¹⁷Incha Jesús puabe, Lázarone sørig chabguen pib kwalømguen purayain kuin kui ashibig køn. ¹⁸Betaniabe Jerusalén pulutø købig køn, truyugurri kan pøn kilómetro køsrønsrø. ¹⁹Inchen judíosmerabe Martanba, Maríanba nuchag kwain køben menrra isui inchimønrrai, lincha purrønrrab truba yam amrruin købig køn. ²⁰Inchen Martabe Jesús pub arrun taig mørøppe, katønrrab webiben, trune Maríabe yau ka kørørmisrøbig køn. ²¹Inchabe Martabe Jesúswan trenchibig køn:

—Señor, ñi yu tsuig kuinguen nai nuchag kwamumba cha. ²²Inchendø møingucha Tiuswan ñi chi miabendø, tranrrab kui ashar— cha.

²³Inchene Jesúsbe Martane trenchibig køn:

—Ñui nuchaabe katøle øsiiranrrun— cha.

²⁴Inchen Martabe trenchibig køn:

—Nabe ashaweim pasar cha, tru kwabelø srabe kwaløm katøle øsiiraben, Lázaro be øsiirabwei inchab kui.—

²⁵Inchene Jesúsbe nune trenchibig kòn:

—Katòle øsiiramiba, øsig kòmibabe na kur cha. Nan kòrebiibe kwawagucha, øsig kònrrun cha. ²⁶Inchen mutøgucha øsig uñibig nan kòrebiibe managucha kwanraamøn chibig kòn. ¿Igwán kòretirru?— chibig kòn.

²⁷Inchene Martabe trenchibig kòn:

—Nai Señor, øø, cha. Ñibe tru Cristowein kuin kui kòrewa pasrar cha, tru Tiuswei Nusrkai yu piraumay attrabig kòbig.—

Jesús kishib

²⁸Truigwan chab trenchabe, Martabe numøsrài Marían wamønrrab ya, nundø nilø trenchibig kòn:

—Kusrennøbiibe yu pua, ñun waman— cha.

²⁹Inchen Maríabe møra mallatø kurra, Jesúswan ashchab ibig kòn.

³⁰Inchen Jesúsbe katøgucha puebloyu pumø, tru Marta katinuutø srø pasrabig kòn. ³¹Inchen María truba mallatø kurra, webyai ashippe, judíosmera tru yau nun menrra isui inchimønrrai lincha purrabeløbe wendautø ambubelø kòn, sørin tulsrø kishchab yaitamab isua.

³²Inchen Maríabe Jesús pasrainug puabe, nui merrab trenchib tømønrsrøbig kòn:

—Señor, ñi yu tsuig kuimbe, nai nuchag kwamumba— chib.

³³Inchen Jesúsbe Maríaba, katø tru lincha amrrubelø judíosmeragucha kisi ashabe, nuinetø truba truba isui inchibig, kan mandøguen kòmui inchib kòn. ³⁴Incha nømun trencha payibig kòn:

—¿Chu sørøgue?— cha.

Inchene nømbe:

—Señor ashchab amø— chiben,

³⁵Jesúsbe kishibig kòn. ³⁶Inchen judíosmerabe trenchibelø kòn:

—Au, truba undaguig kwaasøna— cha.

³⁷Inchen møiløgøsrønbe nømdø trenchibelø kòn:

—I møg tru kab ashmíigwanma tamarøbiibe, ¿Lázarongucha kwamønrrai inchibsrømøshata?— cha.

Lázaro katø øsiirab

³⁸Inchen Jesúsbe katøle nuinetø truba truba isuim pasrøwa, tru sørinug kemallibig kòn. Truibe kan nu trab kòbig kòn, kebambinuube kan nu sruutøga kasraikke. ³⁹Inchene Jesúsbe trenchibig kòn:

—Srugwan kusruy— cha.

Inchen Marta tru kwabigwei nuchaabe trenchibig kòn:

—Señor, yandø irrøraig kuinrrun cha. Kaguende kwaibe chabguen pib kwalømguen kòn— cha.

⁴⁰Inchen Jesúsbe nun trenchibig kòn:

—¿Yamba na ñun trenchib mǝrgǝppeh cha, ñi nan kǝrewabe, Tiuswei tǝrguegwalmabigwan ashchabguen?— cha.

⁴¹Inchen yandǝ srugwan mendamaren, Jesúsbe srǝmbalaneb neeshabe trenchibig kǝn:

—Nai Mǝskai, mayanguen ungwa, ungwa cha, kaguen nan mǝrtan cha. ⁴²Ñibe chu uraskucha nane mǝrǝbig kǝn cha. Inchendǝ nabe ǝyeeg chippe, misaamera yu pǝtǝgatan pǝnrraikkurri trenchar cha, nane ñi karua ǝrig kui kǝrenrai.—

⁴³Incha iigwan chab trenchabe, truba mur wamabig kǝn:

—¡Lázaro, webamǝ!— cha.

⁴⁴Inchene tru kwabiibe tasiimeran srǝbmeran llensumeratǝga kirrig, malǝwane llensutǝga pinappulig webarruptinchibig kǝn. Inchene Jesúsbe nǝmun trenchibig kǝn:

—Picha, ibasay— cha.

Jesúsuan kemǝrtrab waminchib

(Mt 26.1-5; Mc 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵Inchen judǝsmera truba nu tru Marían ashchab amrrubelǝbe, Jesús treeg marigwan asha, Jesúsuan kǝrebelǝ kǝn. ⁴⁶Inchen truyu mǝilǝgǝsrǝn fariseosmeraisrǝmay ambabe Jesús chi marigwan nǝmun waminchen, ⁴⁷sacerdotesmeran karubelǝba, fariseosmeraba misra, tru maig maramigwan asha marǝbelǝ Setenteelan wama, tulundzunabe, trenchibelǝ kǝn:

—¿Nambe mandǝ inchab? cha. Kaguende tru mǝǝbe Tius nǝba pasrain kui asamig truba truba mariilǝ kenamaran cha. ⁴⁸ǝyeetǝ martrai nam elachene, mayeelǝba nun kǝreben, Romasrǝ karubelǝbe amrrua, namui Tiuswei yawanba, namui maya misagwanba chab pinishinrrun— cha.

⁴⁹Inchen mǝikkǝsrǝn nǝmui utuig, Caifás taig, tru pilawan maya sacerdotemeran nǝ karub sacerdotebe trenchibig kǝn:

—Kan ñimbe ni chigúinguen mǝrmǝwa kǝn cha. ⁵⁰Maya misagwan ǝrǝba pinisailǝ kǝbgunrriibe, nam maya misagweyasig kan mǝǝtǝ kwamikken sǝl kui, treegwandǝguen ashmeelǝ kǝ chindah— cha.

⁵¹Incha Caifásbe trenchippe, ka nǝ trenchig kǝptǝ trenchimuig kǝn. Kaguende tru pilawan nǝbe tru maya sacerdotemeran nǝ karub sacerdote kuig kǝppe, Tius trenchinrrai isungaruben trendaig kǝn, maya judǝsmerayasig Jesúsbe kwanrrab kǝn cha. ⁵²Katǝ tru i maya misagweindǝ kǝmǝtǝ, mayeelǝ Tiuswei ureemera truǝrǝ amba warabelan kanbalatǝ tulundzunamig kǝnrrai, treegweyasiiba kǝn cha. ⁵³Tru kwalǝmgurri judǝsmeran karubelǝbe Jesúswane kwetchab cha waminchibelǝ kǝn.

⁵⁴Treekkurri yandǝ Jesúsbe judǝsmerai utube mayeelǝ ashchai unmíig kǝn. Incha Judea piraugurri webya, kanbalǝ mu misag warab waraimǝnug tru puluwansrǝ, Efraín taig pueblosrǝmay ibig kǝn. Incha trusrǝ nui kusrenanǝ pera uniilǝba kǝrrǝmisrǝbig kǝn.

⁵⁵Inchen tru judíosmerai Pascua Fiesta pumig yandø lamø paløben, wambig nõrøsrøngurri misaamerabe Jerusalénsrømay truba nebambubelø køn, kaig marigwan chish misrtrab, tru Pascua Fiesta pumøwatø. ⁵⁶Jesúswan lab amøña, Tiuswei yau purrøwabe, nõmdø kangurrin kangurri trenchib payiyabelø køn:

—¿Ñimbe maig isugue? chib ¿fiestayumaybe ni arrubguen inchimuisruandø?— chib.

⁵⁷Inchen sacerdotesmeran karubeløba, fariseosmerababe karuin købig køn, mõikkøben Jesúswan chu wai ashibiibe, eshkanrrain cha, Jesúswan kemørtrab.

Kan ishug purø may irrabzhigwan Jesúswan itølushib

(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

12 ¹Pascua Fiesta maramig trunewei pa kwaløm paløbenba Jesúsbe Betaniasrømay ibig køn, tru kwabelai utugurri nõ øsiirangaruig møg, Lázaro tsuisrømay. ²Truyube Jesúswan tab inchab kan mamig tamara nena, Martabe pirishiben, Jesúsba mishatsigu purrabelai utu Lázarogucha wabig køn. ³Inchene Mariabe purø may irrabzhig nardotøzhig marig libraburab srua arrubig køn, truike truba nuweyig. Incha nõbe Jesúswei katsig tambalyu itølushabe, nui pusruutøga pinømørøbig køn. Inchen tru may irrabzhiitø ya ørø kebig køn. ⁴Inchen Judas Iscariote, Jesús kusrenanøb pera uniilai utuig, tru Jesúswan wendø nun ashig kømui inchibelan tranrrabiibe trenchibig køn:

⁵—¿Waachameran purugumig i may irrabzhigwan kan trescientos denarioswei yanamdiig kømø, chindah?— cha.

⁶Inchendø Judasbe waachameran isubig kua kømøtø, niliig kua, trendaig køn. Katøgucha nõmui anwane nõ esegab srua uñibig kua, truyu pusrigwan wesrubrre inchibig køn. ⁷Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Ka marbash cha. Nan søram kwalømwei esegawa tøgagúin køn cha.

⁸Waachamerane chu uragucha ñimui utube tøgagønrrun cha. Trune nane ñimui utube ñimbe chu uragucha tøgagønrraamøn— cha.

Lázaron kwetchab inchib

⁹Truba nu søtø judíosmera Jesús Betaniasrø unan taig wammørøppe, trusrømay ambubelø køn, nun ashchab isuatø kømøtø, tru kwaitai utugurri nõ øsiiranig Lázaron ashchappa. ¹⁰Inchene sacerdotesmeran karubeløbe Lázarogucha kwetchab wamincha kørrømisrøbelø køn, ¹¹kaguende Lázarogurrindø judíosmerabe truba nu tarømisra, Jesúswan køreben.

Jesús Jerusalénsrø kebib

(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹²Indiibe katø kwaløm Jesús Jerusalénmay attrab køn taig wammørøppe, misaamera tru fiestayumay purø nu søtø amrrua pasrabiibe, ¹³palma ishiimeran muta, Jesúswan trenchib trashib katønrrab webambubelø køn:

“¡Hosanna! chib.

¡Señor Tiuswei munchiyu nò ørig arrubiibe,
 tru Israel misagwei Rey, mayanguen tab kuig kòn!” chib.
 14 Jesúsbe kan burro-unòzhig pasrain kòben, trunun itòguana ibig kòn,
 Tiuswei wamyu maig pørig kòben treekke:

15 “Jerusalén, kørig kui inchimøta cha.

Asay cha, ñimui Reybe kan burra llug burro-unøyu itòguana attrun” taig.
 16 Srøbatøbe Jesúswei kusrenanøb pera uniiløbe øyeeg mariilane chi chibig
 kuinguen ashmeelø kòn. Inchen yandø Jesúswan purø nuig, purø tabig
 mara kusruben, truyu wetøgørrabelø kòn, tru øyeeg pørig pønrrabiibe,
 nuimburab pørig pønrrøwa, nun tru øyeeg mariilan eshkabig kuin kui.

17 Tru Lázaro kwaben sørig truyu waben, tru misaamera Jesúsba
 pønrrabelø købeløbe nøm maig asigwan eshka waminchibelø kòn.

18 Inchagurri tru nu misag sètøgucha Tius nòba pasrain kui asamig i
 tru marigwan wammørabe, Jesúswan katønrrab webambubelø kòn.

19 Inchene fariseosmerabe kangurrin kangurri trenchibelø kòn:

—Au, chiguen maramgaig kòn cha. Ñimguen asay cha. Maya misaabe
 kerriguba nui wendautø chab amban— cha.

Møiløgøsrøn griegosmera Jesúswan lab

20 Misaamera Jerusalén fiestasø Tiuswan køriibala tabig waminchab
 nebambubelai utu truyu møiløgøsrøn griegosmeragucha tøgagøbig kòn. 21 Incha
 truiløbe tru Felipe Galilea pirau betsaidasriigwan kemallabe, trenchibelø kòn:

—Kasuku, namune Jesúswan ke asinrrabna kòtan— cha.

22 Inchen Felipebe ya, Andréswan eshkaben, nømbe pailøba Jesúswan
 eshkanrrab ambene, 23 Jesúsbe trenchibig kòn:

—Møg Misra Arrubigweyasig purø nuig, purø tabigwan kenamaramig
 yandø uta pun cha. 24 Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Kan
 tirigu trulma pirau peña kwamøwabe, chu uragucha kan truldø kønrrun cha.
 Trune pirau peña kwawabe si, truba nu larrøbichib misran cha. 25 Møikkøben
 nui øsig kømigwan undaguibe yandø pinab pinamig nebunrrun cha. Trune
 møikkøben yu pirau nui øsig kømigwan tsalø inchibiibe, managatig øsig
 kømigweyasig esegawa tøgagønrrun cha. 26 Inchen møikkøben naiwan
 marøb megabiibe, nai mendig arrumig kòn cha. Incha na chu pasrøben,
 nai mendig megabikkucha truyutøwei pasrønrrun cha. Møikkøben naiwan
 marøb megabigwane nai Møskaimbe nune truba tab inchun chibig kòn.

Jesús nui kwamigwan eshka

27 Møimbe nane manrrau isubiitø purø trømbøig kòtan chibig kòn.
 ¿Nabe mandø chinrrab køh? cha: “¿Nai Møskai, nan øyeeg trømbøig
 mõi pumønrrai purømisra” chinrrab kø, chindah? cha. Treeg kømøtø,
 nabe øyeeg punrrabigu pasrønrrabwei arrur cha. 28 Nai Møskai, ñui
 munchiwan maya nuguen tabig kønrrai mar— cha, trenchibig kòn.

Inchene srømbalasarøngurri kan wam mørø, trenchibig køn:

—Nabe nai munchiwan yandø maya nuguen tabig kønrrai marar cha.

Katøyukken maya nuguen tabig kønrrai maramønrrun— cha.

²⁹Inchen misag truyu mørøb purrabeløbe trenchibelø køn:

—Kan palaig trashitan— cha.

Inchen kaneløbe trenchibelø køn:

—Nune kan ángel wamindinrrun— cha.

³⁰Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—I wam mørø wamindiibe, nayasig kømøtø, ñimuyasig køn cha.

³¹Møin køn chibig køn, yu pirau maig kønrrabigwan asha maramig. Katø møin køn, chibig køn, yu pirau nø karub pasrabig, Satanáswan wambig wegutsamig. ³²Incha nabe piraugurri kusruig kua, mayeelø naimay amrrug kui inchai maramønrrun— chibig køn.

³³Øyamay Jesúsbe mandø kwamigwan eshkabig køn. ³⁴Inchen misaabe nune trenchibelø køn:

—Tru maig maramigwan martrai pøriiløyube trenchibig køn taig nambe mørøbelø ker cha: “Cristobe managatig wanrrabig køn” cha. Inchen ¿ñibe mandø chigu cha: “Tru Møg Misra Arrubiibe kusruig kømig nebunrrun” chippe? ¿Tru Møg Misra Arrubiibe mu køh?— cha.

³⁵Inchene Jesúsbe nømun trenchibig køn:

—Katøgucha kan maya yanatø tørbe ñimui utu pasrønrrun cha.

Tør tøgagøppatø tøryu amønay cha, løstiig ñimun ke ka inchib latatø merrarramønrraimbe, kaguende løstøyu uñibiibe chumay ib pasrarmabguen ashmøn cha. ³⁶Nim tru tørwan tøgagøppatø, tørwan kørey, chibig køn, tørwei ureemera kønrrape.—

Øyeelan chab trenchabe, Jesúsbe tarømisra, nømuinukkurri trubabig køn.

Judíosmera Jesúswan tru Cristo kømuitamab køremub

³⁷Yeeg nørreelø chigøben Tius nøba pasrain kui asha kømig mariilø nømui merrab Jesúsbe kenamaringucha, nune køremeelø køn. ³⁸Kaguende Isafás, tru Tius maig karuigwan eshkab møg øyah chib pørig nebunrrain kuig køn:

“Señor Tius, ¿namui eshkaigwane mu køreitarru? cha.

¿Señor Tiusbe nui maramburab maramigwan mun kenamarah?” cha.

³⁹Inchawei nømbe treeg kuitamappe køremeelø køn. Kaguende Isafásbe trencha pørig købig køn:

⁴⁰“Tiusbe nømun kabmeran ashmeelø kønrrai marøb,

katø nømui manrrømeran murelø kønrrai marøb indig køn cha,

kaptøga chigúui ashmøwei,

nømui manrrøtøga chigúinguen mormøwei inchain cha,

nøm nuimay llirawa amrruben, tamariilø kømønrrain” chib.

⁴¹Isafás øyah chippe, Jesúswei tørguegwalmabigwan nøbe asha kua, nuimburab treeg wamindig købig køn.

⁴²Treeg kuingucha tru utu ashib karubeløguen nun truba nu kørebelø køn. Inchendø nømbe fariseosmeran kørig køptø nøm kørewa pønrrain kui ashchai mayelai merrappe chi kenamarmeelø køn, tru judíosmera tulundzuni yaugurri webusriilø kømønrrab. ⁴³Kaguende nømbe misaamera maya nuguen tab indiilø kømigwan chullelø købig køn, Tius maya nuguen tab indig kømigwan kømøtø.

Jesús wamindiibe misagwan maig kønrrabigwan asha mara kørrømarøb

⁴⁴Inchen Jesúsbe truba mur waminchib trenchibig køn:

—Møikkøben nan kørebiibe nan køremøtø, nai Møskai nan karua ørøbigwan køren cha. ⁴⁵Inchen nan ashibiibe, nan karua ørøbigwan asan cha. ⁴⁶Nabe arruppe, yu piraumay kan tør lataig arrig køn chibig køn, mutøgucha nan kørebiibe løstøyu kørrømisra pasrømønrrai. ⁴⁷Inchen møikkøben nai wamwan mørendø, maig taigwan møra marmígwane, nun maig maramigwane na asha marmur cha. Kaguende nabe yu pirauelan maig maramigwan na asha mara kørrømartrab arrumøtø, misagwan kaigyugurri wesranrrab arrig køn cha. ⁴⁸Inchen møikkøben nan kaashib, na wamindigwan mormub inchibiibe, maig kønrrabigwan asha kørrømartrabig chabguen nøbe tøgaguen pasran cha. Tru na nun wamindi wamdøwei tru srabe kwalømbe nun maig kønrrabigwan asha mara kørrømartrun cha. ⁴⁹Kaguende nabe waminchippe, naimburaptø waminchimøtø, Møskai nan karua ørøbig chi tamigwan chiwan wamindamigwan nane nø karuig køn cha. ⁵⁰Incha tru nø martrai karua pasriibe managatig øsig kømig, treeg kui, nabe ashar cha. Inchawei na waminchippe, nai Møskai nan maig wamindingaruigwan nabe treeg waminchar— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Jesús nui kusrenanøb pera uniilan srøbwan kwallib

13 ¹Yandø tru Pascua Fiesta pumig kan kwalømdø paløben, yandø yu piraugurri Møskawesrømay yamig puin kui Jesúsbe ashibig køn. Yu pirau amøñibelan nuielane chu uragucha nøbe undaarabig kua, mømibe øyeeg newan srabegatig undaarag køn.

²Inchen mab purramnetø nugwaimandziibe Simónwei nusrkai, Judas Iscariotei manraube, Jesúswan ashig kømui inchibelan tranrrai isungarubig køn. ³Inchen Jesúsbe chiwandøgucha nø asha martrai Møskaimbe nui tasku pønrsain kui ashib, katø nøbe Tiusweinukkurri webarrua arrua, katø Tiusweimaytøwei yamig kui ashib inchibig køn. ⁴Incha Jesúsbe mab wainukkurri kurra pasramisrøb, pala kewa pasraigwan wesrawa, kan toallan nemøra, pørønawa, ⁵trugurrimbe kan paila-unøyu pi usrøb, nui kusrenanøb pera uniilan srøbmeran kwalla, nui pørønawa pasraig toallatøga pinømørøbig køn.

⁶Incha tru Simón Pedron srøbwan kwallchab inchene, nøbe trenchibig køn: —¿Señor, ñigan nan nai srøbmeran kwallchaidirru?— cha.

7Inchene Jesúsbe trencha lõtatabig køn:

—Na mõi marøb waigwane ñibe chigúinguen ashmøn cha. Inchendø tsøndasrømbe chigúi ashchun— cha.

8Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Nan kuimbe, managuen ñibe nai srøbmerane kwallchaamøn— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Na ñui srøbmeran kwallmubene, ñibe nainuube chi asamig tøgagømønrrabguyen— cha.

9Inchen Simón Pedrobe trenchibig køn:

—Señor, trube, treeg købene, srøbwandø kwallmøtø, tasigwan kinøsrøb, turwan chishtø pirtra— cha.

10Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Chab piraibe srøbwandøwein kwalamig palan cha. Kaguende asr ørøba chishtø køn cha. Ñimbe yandø chishelø køn cha, søteeløbabe treetø kømuingucha.—

11Nun tru ashig kømui inchibelan tranrrabiibe nõbe manawei mu kui asha kua: “Søteeløbabe chishelø kømøn” cha trendaig køn.

12Yandø Jesúsbe nõmui srøbmeran chab kwalla, nui pala kewagúigwan katøle kewa, mishatsigu wamisrabe, trenchibig køn:

—¿Na ñimun øyeeg marigwan ñimbe chigúi mørgueh? cha. 13Ñimbe nane: “Kusrennøbig” cha wamamba, katø: “Señor” cha wamamba indan cha, trumaybe sølwein tan cha. Kaugen nabe treegwein kur cha. 14Pøs na Señor, na Kusrennøbikken ñimui srøbmeran kwallene, ñimgucha kangurrin kangurri srøbmeran kwalamig køn cha. 15Nabe ñim asha kusrenrrai mara pasrar cha, na mari lataitøwei ñimgucha martrai. 16Pøs nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Kan mendig megabiibe nun martrai karubigwan purab nuig kømøn cha. Katø kan karua øriinabiibe tru karua ørøbigwan purab nuig kømøn cha. 17Ñim iilan chigúi asha, treegwan marabe, mayanguen tab kuilø køn cha.

18’Nabe ñimun øyeeg waminchippe, søteelanbabe øyeeg chimur cha. Kaguende møilan na lawa wesruilø kui nabe asha pasrar cha. Inchendø, Tiuswei wamwan pørigu øyeeg pasrabig nebunrrain køn cha: “Tru naba lincha mab wabiibe nan srøb kusrawa eshkan” taig. 19Inchawei nabe mõingurri nabe ñimun eshkar cha, øyeeg puraimøwatø, øyeeg purai bene, tru Nabe Na kuin kui kørenrrai. 20Pøs nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun: Na karua ørigwan tab wamab utabiibe nan utan cha. Inchen nan utabiibe nan karua ørøbigwan utan— chibig køn Jesúsbe.

**Judas ashig kømui inchibelaingatø pasramisrtrab
køn cha, Jesús eshkar**

(Mt 26.20-25; Mc 14.17-21; Lc 22.21-23)

21Jesúsbe iilan chab trenchabe, nune chindamguengaig isuben, maig kuigwan kelarrab eshkar trenchibig køn:

—Nabe ñimun isa kòmø, cierton trendamønrrun cha: Ñim møykkøsrøn nan ashig kòmui inchibelaingatø misra, nan tranrrab køn— cha.

²²Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe mun waminchib waig mørmøwa, nømbe kangurrin kangurri malau asiyabelø køn. ²³Inchen møykkøsrøn nui kusrenanøb pera unig mas undaaraibe Jesúsweim pulu mab wabene, ²⁴Simón Pedrobe mun waminchib wain kui pay chib, señas marøbig køn. ²⁵Inchen tru pulu wabiibe pechoyu kemenda, Jesúswan payibig køn:

—Señor, ¿møig kerah?— cha.

²⁶Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Na pirrim pitin kebisha, møyigwan tranen, truig kønrrun— cha.

Incha pirrim pitin kebisha, Simón Iscariotei nusrkai Judaswan tranøbig køn. ²⁷Inchen Judas pirriwan utøben latatø, Satanásbe nui manrrau kebiben, Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Tru ñi marøb pasraigwane petø mar— cha.

²⁸Inchen mishatsigu mab purrabeløbe chindimba trendermab møykkucha chi tainguen mørmeelø køn. ²⁹Katøgucha Judasbe anwan nø esegawa sruaig købene, møyiløbe treeg isubelø køn: “Jesúsbe fiestayuweï chi palabigwan penøtah, kabe waachameran maitøguen tranø” ta, chindermab.

³⁰Inchen yandø Judasbe pirriwan utaptø webiben, yandø yem købig køn.

Kan srøig martrai karua pasrig

³¹Inchen yandø Judas webiben, Jesúsbe trenchibig køn:

—Møyimbe tru Møg Misra Arrubiibe maya nuguen tabig indig kønrrai maren, Tiusbe nuinug maya nuguen tabig indig kønrrai maran cha. ³²Tiusma Cristoinug maya nuguen tabig marig kuig køppe, Tius nøgurringucha Nusrkawane nuinuutøwei maya nuguen tabig martrun cha. Tru purø nuig tabig kønrrai maramigwane petø martrun chibig køn. ³³Nai ureezheelø, yandø ñimbabe maya yanatø unamønrrun cha. Ñimbe nane lanrrun cha. Inchendø na judíosmeran trendaig købigwandøwei møyimbe ñimun trendamønrrun cha: “Na yamsrømay ibene, ñimbe amrrunrrab kaimanrrun” cha. ³⁴Nabe ñimune kan srøig martrai karua pasrar cha: kangurrin kangurri undaarayamig. Na ñimunma mandø undaaraibe, treetøwei ñimgucha kangurrin kangurri undaarayamig køn cha. ³⁵Ñim kangurrin kangurri undaguelø købene, maya misaamera ñimune nai kusrenanøb pera uniilø kui ashchun— chibig køn.

Pedron Jesúsbe nan ashmøyig kur chinrrautan chib

(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶Inchen Simón Pedrobe Jesúswan trencha payibig køn:

—Señor, ¿Chumay inrrainchigu?— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Na yamsrømay ibene, ñibe nai mendig attraamøn cha møyimbe. Inchendø tsøndatøsrømbe si, attrabguen— cha.

³⁷Inchene Pedrobe trencha lõtabig køn:

—Señor, ¿møimbe nabe chindimba arrumønrrain køh? cha. Nabe ñuimburab nai øsig kuigwan tranrraptøweim pasar— cha.

³⁸Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—¿Ñigan isa kømø, naimburab ke kwanrraptø pasar chitirru? cha. Pøø nabe isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Kallu wamømwøwatø, ñibe pønmayguen nan ‘ashmíig kur’ chinrrautan cha.

Jesúsbe Møskaweinug pumig may køn

14 ¹Ñimbe ñimui manrrau ke kan mandø kuinguen kømui lataig isui inchimøtay cha. Tiuswan køreb, katø nangucha kørey chibig køn. ²Nai Møskawei yaube purramig truba truba pønrran cha. Treeg pønrrømuimbe, trube, kanmaytø eshkabsrubrainrrun cha. Nabe ñimuyasig purramig trusrø tamartrab yar chibig køn. ³Incha nabe ya, tru purramigwan chab tamarabe, katøle nabe natøwei ñimune pera inrrab arrumønrrun cha, na chu waben, ñimgucha truyutøwei purrønrrai. ⁴Ñimbe tru na chumay yamigwan ashib, katø maywan ashib inchibelø køn— chibig køn.

⁵Inchene Tomásbe Jesúsban trenchibig køn:

—Señor, ñibe chumay inrrab kuinguen mømmer cha. ¿Mas maywane nambe mandø incha asig kwaasamørra?— cha.

⁶Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe may køb; tru newan ciertonig køb; katø øsig kømig køb kur cha. Inchawei Møskaweinug maybe nagurriin kømíibe mugucha attraamøn cha. ⁷Ñim nan isa kømø nebua ashibelø kuig kuimbe, nai Møskawangucha nebua ashibelø købsruig kuinrrun cha. Møingurrimbe Møskawan nebua asan cha. Møimbe yandø ñimbe kaptøga asin køn— cha.

⁸Inchene Felipebe trenchibig køn:

—Señor, Møskawan namun asingarurra cha. Trutøgabe tsabø kønrrautan— cha.

⁹Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Felipe, ¿katøgucha nane mu kui ashmøtirru? cha, na ñimui utu ya yana uñen. Nan ashibiibe, Møskawangucha asan cha. Treebe ¿ñibe mandø chigu cha: “Møskawan asingarurra” chippe? ¹⁰¿Nabe nai Møskaweinug pasrøben, nai Møskaimbe nainug pasrain kui ñigan køremøtirru? cha. Na ñimun wamindiiløbe ka naimburaptø wamindiilø kømøn cha. Treeg kømøtø, Møskai nainug pasrabig nui maramelan marøbig køn cha. ¹¹Nabe nai Møskaweinug pasrøben, nai Møskaimbe nainug pasrabig kuin kui kørerray cha. Trengømuppe, na mariilandøguen isua asha, kørey chibig køn. ¹²Pøø nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Nan kørebiibe nøgucha na mariilan martrun cha. Incha treetøguen kømø, mas nørreeløguen martrun cha. Kaguende nabe Møskaweinug may inrrainchar cha.

¹³Chiwandøgucha nai munchiyu miabene, trunune nabe maramønrrun cha, Nusrkai Møskawan maya nuguen tabig kønrrai martrab. ¹⁴Chiwankøben ñim nai munchiyu miabene, nabe maramønrrun, chibig køn Jesúsbe.

Jesús Espíritu Santon ørtrab misrøb

¹⁵Ñim nan undaguelø kuabe, na maig maramigwan martrai pønrrailan møra martrun cha. ¹⁶Inchen nabe Møskawan miamønrrun cha. Inchen nøbe katøgan chi isumønrrai Purømisrøb Lincha Pasrønrrabig ñimun tranrrun cha, managucha ñimba lincha pasrønrrai, ¹⁷tru Espíritu newan ciertonigwan. Truigwane tru Tiuswan ashmø misaamerabe utønrrab kaiman cha, kaguende nune ashmøwei, mu kui mormøwei inchibelø kua. Trune ñimbe nun ashibelø køn cha. Kaguende nøbe ñimba pasrab, katø ñimuinug pasrabig pasrønrrab køn cha.

¹⁸Nabe ñimundø peta kørrømarøtø, nabe katøle ñimuimay arrumønrrun cha. ¹⁹Kan maya yanayutø nane yu pirau misaamerabe nane mas ashmuben, trune ñimbe nan ashchun cha. Na øsig waikkurri, ñimgucha øsiguelø kønrrun cha. ²⁰Inchen ñimbe tru kwalømbe nai Møskaweinug nabe pasrabig kui ashib, katø ñimbe nainug pønrrøben, nagurrimbe ñimuinug pasrabig kui ashib inchun chibig køn. ²¹Møikkøben na maig maramigwan martrai karuilan uta tøgagua, trunun møra marøbiibe, truiibe nan undaguig køn cha. Inchen nan undaguigwane nai Møskai undaaraig kønrrun cha. Inchen nagurringucha nun undaarawa, na maig kuigwan nuinug kenamisrrai maramønrrun— cha.

²²Inchen Judas (tru Iscariote kømø, katøgan Judasbe) trenchibig køn: —¿Señor, pirau misaamerane ñi maig kuigwan kenamarmubendø, namune ñi maig kuigwan mandøgurri kenamartrab inchigu?— cha

²³Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Møikkøben nan undaguibe na maig taigwan møra martrun cha. Inchen nai Møskaimbe nun undaaranrrun cha. Incha naba, nai Møskaimba nuinumay amrrua, nambe nuinug purramønrrun cha. ²⁴Nan undaguig kømfiibe na maig taigwan mormíig køn cha. Na eshkab wamindigwan ñim mørøb kuibe nain kømøtø, nai Møskai nan karua ørøbigwein køn cha.

²⁵Øyeelan nabe ñimun kerriguh trenchar cha, na ñimba pasrappatø. ²⁶Inchendø tru Espíritu Santo, tru chi isumønrrai Purømisrøb Lincha Pasrønrrabig, Møskai nai munchiyu øramig, truiibe ñimun chiwandøgucha kusrenanøb, na chi tailane kerriguh katøle isunanøb pasrønrrun cha.

²⁷Nabe ippe, ambumay imay chi isumgaig purø tab købigwan ñimun kørrømarøb, katø nai chi isumgaig purø tab købigwan ñimun tranøb inchar cha. Tru ambumay imay tab købigwan na traniibe, yu piraelø tranig lataig kømøtø køn cha. Ñimui manrrau ke mandø kuinguen kømui lataig isui inchimøwei, kørig kui inchimøwei inday cha. ²⁸Na ñimun øyeeg taigwan ñimbe mørig køn cha: “Nabe ya, katøle ñimuimay arrumønrrun” cha trendaigwan, ñim nan, undaguelø kuimbe: “Møskaweimay inrrainchar”

taig mörøppe, ñimbe kasraarabsruinrrun cha. Kaguende nai Møskaimbe na lataitøguen kømø, mas nuig køn cha. ²⁹Øyeeg puraimøwatø, nabe ñimune kanmaytø iigwan eshkar cha, treeg puraibene, nan kørenrai.

³⁰Møimbe yandø ñimbabe menrra waminchimumønrrun cha. Kaguende Satanás, yu pirau ke nø karub pasrabiibe yandø arrun cha. Truibe nababe chigucha chi asamig chigaig køn cha. ³¹Inchendø pirau misaamerabe asam kusremig køn cha, nabe nai Møskawan undaguig køb, trurrigu nabe Møskai maig martrai karuigwan treeg marøbig kuin kui.

’Kurray, chibig køn, yugurri amrrab— cha.

Uvas tusrba, nui srarmeraba

15 ¹Jesúsbe katø trenchib waminchibig køn: —Tru uvas tusr ciertoniiibe na køben, nai Møskaimbe tru ellmarøb kwallibig køn cha. ²Nøbe nainug srarmera uvas niimeelane lutiicha, petappe, trune tru uvas nigabelane katøguchinguen may niirrai tamara parøb chishmarøbig køn cha. ³Ñimbe yandø chishelø køn cha, tru na ñimun wamindig tru wamgurri. ⁴Ñimbe naba kanbalatø pønrrabig pønrray cha. Inchen nabe ñimba kanbalatø pasrabig pasramønrrun cha. Kan srarma nøasiitøbe chigucha mamig niimøn cha, tusryugue pasrømøwabe. Ñingucha treetøwei chigucha martrab kaimanrrun cha, naba kanbalatø pønrrabig pønrrømøwabe.

⁵Nabe uvas tusr køben, ñimbe truyu srarmera køn cha. Møikkøben naba kanbalatø pasrabig pasrøben, na nuinug pasrøbene, truibe truba truba mamig nigan cha. Inchen nainukkurri ñim nøørøtø pønrraisruandøbe, ñimbe chigucha martrab kaimanrrun cha. ⁶Nainug naba kanbalatø pasrabig pasrømfigwane srarwan latawei wambig weguchen, mul-lan cha. Incha treeg srarmerane tulisha, nagu parriilø køn cha.

⁷Ñimbe naba kanbalatø pønrrabig pønrrøben, katø na wamindiilø ñimuinug pønrrabig pønrrøbene, ñimun chi miag købendø, miay chibig køn, ñimune tranig kønrrun cha. ⁸Ñim øyeeg maren, nai Møskaimbe maya nuguen tab indig utønrrun chibig køn, ñim truba truba mamig misrig nigab, øyamay isa kømø nai mendig amønibelø kui kenamaren. ⁹Nai Møskai nan undaguig køb lataitøwei, nagucha ñimun undaaraig køn cha, nai undag købig tøgagúigu truyu pønrrabig pønrray cha. ¹⁰Na ñimun maig maramigwan martrai pønrrailan møra marabe, nai undag købigu pønrrabig pønrrønrrun cha. Nai Møskai martrai nan karua pønrrailan na møra mara, nui undag købigu pasrabig pasrab lataitøweingue.

¹¹Nabe øyeelan ñimun waminchippe, nai kasrag købiibe ñimuinug pasrøben, tru ñimui kasrag købiibe ka palabinøtiig kømø, newanig kønrrai inchar cha. ¹²Inchen na maig maramigwan martrai pasriibe iig køn cha, ñim kangurrin kangurri undaguelø kønrrai, na ñimun undaarab lataitøwei. ¹³Kan

muguen undag kòbig iigwan purab nuibe tøgagòmuinturun cha, nui øsig kuigwan nui trendø tab lincha amøñibelayasig purøbasra kwamig. ¹⁴Martrai tru na karua pønsrailan marabe, ñimbe nai trendø tab lincha amøñibelø køn cha. ¹⁵Nabe ñimune yandø ka karuindiig melabelø cha wamømur cha. Kaguende kan karuindiig megabiibe nui karub pera wabiibe ni chi marøb uninguen mormøn cha. Treeg kømøtø, nabe ñimune masken nai trendø tab lincha amøñibelø cha wamar chibig køn, kaguende nabe nai Møskawan na chi møriilane ñimune kerriguh eshkab kenamarikkurri. ¹⁶Nane ñim lawa wesrumøtø, nabe ñimunguen lawa wesrua, ñimune amrrai wesrua pønsraig køn cha, truba truba mamig niirrai. Trurrigu tru mamig misriibe pinømø, misrøbig misrtrain cha. Treekkurri ñim chiwandøgucha nai Møskawan nai munchiyu miabene, nøbe ñimune tranrrun cha. ¹⁷Nabe ñimun martrai karua pasrøppe, iigwan karua pasrar cha: kangurri kangurri undaarayanrrai.

Tiuswan ashmø misaamera Jesúswanba, nuielanba ashig kømui inchib

¹⁸Ñimun yu piraelø tsaliinchene, nanmerrig tsalø indig kòbigwan isunrrigay cha. ¹⁹Ñim yu piraelø kuimbe, yu pirau misaamerabe ñimune undaarabsruinrrun cha, nømuielan undaarab lataitøwei. Inchendø nabe ñimune yu piraelai utugurri lawa, wesruig køn cha. Treekkurri yu piraeløbe ñimune ashig kømui indan cha, kaguende yandø ñimbe i piraelø kømuben. ²⁰Na ñimun øyah taig kòbigwan isua kui chibig køn: “Kan mendig megabiibe nui karubigwan purab nuig kømøn” cha, trendaigwan. Inchawei nanguen kaig martrabgøba, kaig martrabgøba indiibe ñimungucha treetøwei kaig martrabgøba inchun cha. Na wamindiilan ñim møra marøbelø kuisruandøbe, ñim wamindiilangucha møra martrun cha. ²¹Pøs chine ñimun øyeelø marøppe, nagurri øyeeg martrun cha, kaguende nan karua ørøbigwan ashmeelø kua.

²²Na arrumøwei, katø na nømun waminchimøwei indig kuimbe, chi kaig mara pønrrømubsruinrrun cha. Inchendø mømibe nømui kaig marøb pønrraigwane chigøben kemesratø, øyeekkurri køn chib puraambamig kaanrrun cha. ²³Nan tsalø inchibiibe nai Møskawangucha tsalø indan cha. ²⁴Katøgan mu møkken øyeelø mariimeelan na nømui utu marmuig kuimbe, nømbe chigucha chi kaig marar pønrrømubsruinrrun cha. Inchendø na mana asiimeelø mariilan mømibe asha pønrrøbendø, nan ashig kømui indamba, nai Møskawan ashig kømui indamba indan cha. ²⁵Pøs øyeeg pureppe, tru maig maramigwan martrai nømui pøriiløyu maig pørig pasrabig treeg nebunrrain kuig køn cha: “Chigucha kømubendø, nan ka tsalø indan” taig.

²⁶Inchendø tru chi isumønrrai Purømisrøb Lincha Pasrønrrabig, tru Møskaweinukkurri na ñimuimay øramig, tru Espíritu newan ciertonig, truike Møskaweinukkurri arrubiibe, naimburab maig kuigwan waminchun cha. ²⁷Inchen ñimngucha naimburab maig kòbigwan waminchun chibig køn, kaguende ñimbe srøsrøgurri naba amøñibelø kuikkurri.

16 ¹Nabe ñimun iilan waminchippe, ñimui isubigwan nainuutø pasra pønrraigwan ni chindinguen mormøwa pønrrømønrrai waminchar cha. ²Ñimune judíosmera tulundzuni yamerayugurri webetab inchun cha. Inchen mōikkøben ñimun kweechabe, truipe ‘Tiusweyasig tabig mararmab’ inchib pasramig, treekkatikken punrrab køn cha. ³Ñimun øyeeg marøppe, Møskawan lata, nan lata ashmeelø kuarre, treeg martrun cha. ⁴Na ñimun iilan eshkappe, yandø tru øyeelø pubene, ñimbe manawei na tru eshkaigwane isua pønrrønrrai eshkar chibig køn, Jesúsbe.

Espíritu Santoi chigøben maramelø

¹Inchendø øyeelane nabe ñimun srøsrøgurri eshkamug købig køn cha, kaguende nabe ñimba unig kua. ⁵Incha mōimbe nan karua ørøbigweisromay na inrraindingucha, ñimbe mōikkucha nane paymøtan cha: “¿Chumay inrrainchigu?” cha. ⁶Na iilan ñimun trenchib eshkabene, ñimui manrrøbe purø isui indan cha. ⁷Inchendø nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Na yamibe ñimuimbe mas tabguen køn cha. Kaguende na imubene, tru chi isumønrrai Purømisrøb Lincha Pasrønrrabiibe ñimba pasrønrrab arrumønrrun cha. Inchen na yabe, ñimuyasig nun øramønrrun cha. ⁸Inchen nø arruppe, yu pirau misaamerane tru kaig mariibe chi købig kuin kui ashchai torgandø kenamarøb, misagwan Tiusba sølgandø mandø pønrramigwan kenamarøb, natøwei kaig mara pasraibe chu pasrig kømigwan kenamarøb inchun chibig køn: ⁹Tru kaig marigwan kenamarøppe, nan køremuikkurrin køben, ¹⁰misagwan Tiusba sølgandø mandø pønrramigwan kenamarøppe, nabe Møskaweisromay iben, ñimbe nan mas ashmønrrab kuikkurrin køben, ¹¹natøwei kaig mara pasraigwan tru chu pasrig kømigwan kenamariibe, tru Satanás, yu pirau nø karubigwan, nune chu pasramigwan pasrønrrai kørrømara pasrabguen indikkurrin køn cha.

¹²Nabe ñimune chigøben eshkamig katøgucha truba truba tøgagøbendø, ñimbe mōimbatøbe trengatig nebua chigúi mørtrab kaimanrrun cha. ¹³Inchen tru Espíritu newan ciertonig arruppe, truipe kerriguwan ciertonigumay ñimune pera inrrun cha. Kaguende nøbe ka nuimburaptø waminchimøtø, nø maig mørigwan kerrigu waminchib, katø chigøben maig pub attrabigwan ñimune eshkanrrun cha. ¹⁴Nøbe nane maya nuguen tabig kønrrai martrun cha. Kaguende nøbe naiwan uta, ñimun maig kuigwan asha kønrrai kenamartrun cha. ¹⁵Chitøgucha nai Møskai tøgagúibe nain køn cha. Inchawei nabe trendaig køn, Espíritube naimburabigwan uta, ñimun maig kuigwan asha kønrrai kenamartrun cha.

Isuig melaibe katølebe kasrag købig misrtrun

¹⁶Maya yanayutø ñimbe nane yandø ashchaamøn cha. Inchendø katø yana kømøwatø ñimbe nane katø ashchun cha. Kaguende nabe nai Møskai waisromay inrrainchar— cha.

¹⁷Inchen m̄oil̄oḡsr̄on nui kusrenan̄ob pera uniil̄obe n̄om̄d̄o kangurriin kangurri payibel̄o k̄on:

—¿Øyeeg chippe, mand̄o terah? cha: “Maya yanayut̄o ñimbe nane yand̄o ashm̄onrrun chib; kat̄o yana k̄om̄owat̄o ñimbe nane kat̄o ashchun chib. Kaguende nabe nai M̄oskai waisr̄om̄ay inrrainchar” chib. ¹⁸“Maya yanayut̄o” chippe, ¿mand̄o chibreeindah? cha. N̄obe ni chi waminchib pasrainguen m̄ormer— chibel̄o k̄on.

¹⁹Inchene Jesúsbe trunun payig k̄ob inchib kui m̄orabe, trenchibig k̄on:

—¿Ñimgan na ñimun øyeeg taigwanre payib k̄otirru? cha, tru: “Maya yanayut̄o ñimbe nane ashchaam̄on” taigwan: “Yana k̄om̄owat̄o ñimbe nane kat̄o ashchun” taigwan. ²⁰P̄os nabe ñimun isa k̄om̄o, cierton trendam̄onrrun cha: Ñimbe isuig wamam̄ora kishib k̄om̄nebe, yu pirael̄obe kasraaranrrun cha. Ñimbe truba isuig kullaaraig mel̄onrrun cha. Inchend̄o tru isuig kullaaraig melaibe kat̄olebe kasrag k̄obig misrtrun cha. ²¹Kan ishuuma tammisrtrappe, truba pusrkwai inchib kullaaran cha, kaguende yand̄o tru tammisramig ura puben. Inchen yand̄o un̄o kal-labene, kasrag k̄obiit̄o tru treeg pusrkwaigwane isubguen inchim̄on cha, kaguende kan sr̄o misaazhig yu pirau kal-laben. ²²Inchawei ñimgucha m̄oimbe øyeet̄owei isub kullaaran cha. Inchend̄o kat̄ole na ñimun ashene, ñimui manr̄obe truba truba kasraaranrrun cha, kasrag k̄obigwan kan muguen kerramgaikke.

²³Tru kwal̄ombe ñimbe nane yand̄o chigucha paym̄onrrun cha. Nabe ñimun isa k̄om̄o, cierton trendam̄onrrun cha: Ñim chiwand̄ogucha nai M̄oskawan miappe, nai munchiyu miabene, n̄obe ñimune tranrrun cha. ²⁴M̄oingatig ñimbe nai M̄oskawan nai munchiyube chigucha miamuig k̄on cha. Miay, chibig k̄on, ut̄onrrabguen cha, ñimui kasrag k̄obigwan chigucha pal̄om̄iig newanig k̄onrraimbe.

Jesucristobe yu pirau kaig puingucha, treegu puraya pasramisr̄ob

²⁵Nabe ñimun iilan waminchippe, iibe øyeel̄o latail̄o k̄on chib, kemesrat̄o wamindig k̄on cha. Inchend̄o øyeel̄o latail̄o k̄on chib kemesra waminchim̄umig punrrun cha, nai M̄oskaweimburabigwan t̄organd̄o kelarrab wamindamig. ²⁶Tru kwal̄ombe ñimbe nai munchiyu Tiuswan mianrrigay cha, p̄os nabe ñimuyasig M̄oskawan miam̄onrrun chimur. ²⁷P̄os M̄oskai n̄ashib ñimune undaaran cha, kaguende ñimbe nan undaarab, kat̄o nabe M̄oskaweinukkurri webarrua arrig kui k̄oreb indikkurrimba. ²⁸Nabe nai M̄oskaweinukkurri webarrua, yu piraumay arrig k̄on cha. Incha m̄oimbe kat̄ole yu piraugurri, nai M̄oskaweimay yam̄onrrun— chibig k̄on.

²⁹Inchen nui kusrenan̄ob pera uniil̄obe trenchibel̄o k̄on:

—M̄oimbeguende ñibe chiḡoben ‘iibe øyeeg latail̄o k̄on’ chib, ka kemesrat̄o waminchim̄ot̄o, t̄organd̄o kelarrab wamindan cha. ³⁰Ñibe chiwand̄ogucha newan ashibig kuin kui m̄oimbeguende nambe aser cha.

Mugøben ñune chi paya ashib pønrramikken palømøn cha. Øyeekkurriwei, ñibe Tiusweinukkurri arrubig kuin kui kørewa pønrrer— chibelø køn.

³¹Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—¿Møimbesi køregueh? cha. ³²Pøs øyeeg punrrab kuig yandø mõiwei pubguen indan cha, ñimbe nøørøtø, kan kan chab tarømisra, nane yandø nandø kørrømara ambamig. Inchendø nabe natø pasrømur cha, kaguende nai Møskaimbe naba pasrøben. ³³Øyeelan nabe ñimun waminchar cha, naba kanbalatø pønrrøwabe, chi isumø purø tab pønrramigwan tøgagønrrai. Yu piraube chigøben isumdiig puig melønrrabguen cha. Treg kuindøgucha kullaaramø, mur isua pønrrønrrigay cha. Nama yu pirau chine kaigwan kanawa pasrar— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Jesús nui kusrenanøb pera uniilayasig Møskaimba waminchib

17

¹Yandø iilan chab trenchabe, Jesúsbe srømbalaneb neesha trenchibig køn:

—Nai Møskai, yandø treg maramig pun cha. Ñui Nusrkawan maya nuguen tabig indig kønrrai mar cha, ñui Nusrkaingucha ñun maya nuguen tabig indig kønrrai martrai. ²Tru maya misagweim pala nø karub pasrønrrai ñi trana, tru mayeelan ñi nun traniilane managatig øsig kømigwan tranrraima tranig kuig køppe. ³Inchen tru managatig øsig kømibe iig køn: ñi Tius ciertonig kandø wabigwan mu kui nebua ashib, katø Jesucriston tru ñi karua ørigwan mu kui nebua ashib indamig.

⁴Nabe yu pirau ñune maya nuguen tabig kønrrai marar cha, tru ñi nan martrai karua pasrigwan na chab patsøgøb. ⁵Trube mõiembe, nai Møskai, ñui merrab nan tørguegwalmabig kønrrai martra cha, tru chigurribunø købigwan marig kaabenbatø manasrøwei ñui merrab tru tørguegwalmabigwan na tøga waig købiitøgatøwei.

⁶Yu piraelai utu ñi nan tranrrab lawa wesruilane ñun mu kui ashchai nabe asingarur cha. Truiløbe ñuielø køben, ñibe nan tranen, nømbe ñi maig wamindigwan møra, maran cha. ⁷Møimbe nømbe ashibelø køn chibig køn, chigurribunø ñi nan traniibe ñuinukkurri arrubig kuin kui. ⁸Kaguende nabe ñi nan eshkaigwan nømun eshkaben, nømbe mørig køn cha. Incha isa kømøtø, nabe ñuinukkurri webarrua arrig kui nebua ashib, katø nane ñi karua ørig kuin kui nømbe køreb indig køn cha.

⁹Nabe nømyasig ñun miar chibig køn. Nabe yu piraelaimburab miamøtø, ñi nan traniilayasig miar chibig køn, kaguende ñuielø kuimba. ¹⁰Kerriguba naimbe ñuin køben, katø kerriguba ñuimbe nain køn cha. Incha nømgurri maya nuguen tab indig pasrar cha.

¹¹Yandø nabe naimburappe yu pirau uñmuben, trune nømbe yu pirau amøñibig amøñinrrun cha, nabe ñuimay arruben. Nai Møskai Newan Tabig, ñi nan traniilane ñui munchi maramburab marøbiitøga chi nebumønrrai ashib tøgagørra cha, naba, ñiba kanbalatø pønrrab lataitøwei nømgucha mayamba

kanbalatø pønrrønrrain cha. ¹²Na yu pirau nømba uñib urasma, ñi nan traniilane ñui munchiyu nømune chigøben nebumønrrai, nabe ashib tøgagúig køn cha. Na tab ashib tøgagøben, møikkucha nømbe tarømisra, pinømuig køn cha. Tarømisra pinappe, tru manawei treeg pinønrrab pasrabig truitøwei pinig køn cha, tru Tiuswei wamwan pørigu maig taig, truig nebunrrai.

¹³Incha mømibe yandø nabe ñi waisrømay katø attrainchar cha. Incha na yu pirau pasrappatø iilan waminchar cha, nai kasrag købigwan nømgucha nømuinug newan tøgagønrrai. ¹⁴Nabe ñui wamwan nømun eshka b waminchen, piraueløbe nømune tsalø kuindan cha, kaguende na i pirauig kømub latawei, nømgucha yu pirauelø kømuimba. ¹⁵Nabe ñun miappe, yu piraugurri nømun wesrunrrai miamøtø, Satanás, tru larrø kaig, nømun chinchimønrrai, treegwan miar cha. ¹⁶Na i pirauig kømub latawei, nømgucha i pirauelø kømøn cha. ¹⁷Tru newan ciertoniiitøga ñuyasiitø tarømariilø kønrrai martra chibig køn. Ñui wambe tru newan ciertonig køn cha. ¹⁸Ñi nan piraue lai karua ørøb lataitøwei, nagucha nømun piraue lai karua ørar cha. ¹⁹Incha nabe naasiitø nømu yasig ñuindø kønrrab pasramisrar cha, nømgucha treetøwei tru newan ciertonigu ñuindø kønrrab pønrramisrtrain cha.

²⁰Inchendø nabe nømu yasiiitø miamøtø, katø wendøsrø nøm wamindigwan møra, nan kørenrrabelayasikkucha tøga miar chibig køn, ²¹mayeeløba nømgucha kandø lataig kønrrai, ñi nai Møskai, naba, ñiba kandø køb lataitøweingue. Katø nømgucha namuinug kanbalatø pønrrønrrai miar cha, pirau misaabe nane ñi karua ørøbwei indig kui kørenrrai. ²²Ñi nan tørguegwalmabig tranigwane nabe nømun tranar cha, nømgucha mayamba kandø lataig kønrrai, naba, ñiba kandø køb lataitøweingue. ²³Nabe nømuinug pasrøben, ñibe nainug pasrøben, trumaybe newan ke kanbalatø pønrramigwan nebua tøgagønrrain cha. Pirau misaabe ñi nan karua ørig købig kuin kui ashib, katø ñibe nan undaarab lataitøwei nømungucha undaguig kuin kui ashib inchai.

²⁴Nai Møskai, ñi nan traniiløbe, na chu waben nømgucha truyutøwei naba purrønrrai inchar cha, tru tørguegwalmabig ñi nan tranig købigwan nøm ashchain cha, tru chiwanguen marmøwatøsrøwei ñi nan undaguig kua, tranigwan. ²⁵Nai Møskai sølgandø tabig, yu piraueløbe ñune mu kui ashmuindøgucha, nabe, ñun ashibig kur cha. Inchen iiløgucha yandø nane ñi karua ørig kuin kui ashibelø køn cha. ²⁶Nabe nømune ñui munchiwan mu kui nebua asingarur cha. Katøgucha nabe asingarubig asingarumønrrun cha, tru ñui undag købig ñi nayasig tøgagúigwan nømgucha lata tøgagønrrai. Inchen nabe nømuinug pasramønrrun— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Jesús swan merrarrawa srua ambub

(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Lc 22.47-53)

18 ¹Jesús iilan Tiusba chab waminchabe, nui kusrenanøb pera uniiløba webya ibig køn, Cedrón pi ambøgatøsrø larramrrab. Tru

pi ambøgatømayrømbe kan olivos tul pasrøben, Jesúsbe nømbe truyu kebibig køn. ²Inchen tru Judas Jesúswan ashig kømui inçhibelaingatø pasramisrøbiibe nøgucha tru tulwan ashibig købig køn, kaguende Jesúsbe katø katø nui kusrenanøb pera uniiløba truyu tulundzunabig købig køben. ³Incha Judasbe kan sötø Roma misaamerai suldaumeraba, policíameraba pubig køn, sacerdotesmeran karubeløba, fariseosmeraba misra karua øriilø, espadamera køben, lámparamera køben sruar, nag piløga mutar. ⁴Inchene Jesúsbe kerrigu nun øyeeg purainrrabigwan ashaguen kua, nømerrig webippa, payibig køn:

—¿Mun lague?— cha.

⁵Inchene nømbe trencha løtabelø køn:

—Nazaretsrø Jesúswan ler— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Truibe na kur— cha.

Inchen Judas, tru Jesúswan ashig kømui inçhibelaingatø pasramisrøbiibe, truyu nømbe pasrabig køn. ⁶Inchene Jesúsbe: “Truibe na kur” chiptinchene, nømbe wendømay amba, pirausrøn kørrabelø køn. ⁷Inchene katøle nøbe payibig køn:

—¿Mun lague?— cha.

Inchene nømbe:

—Nazaretsrø Jesúswan ler— cha, trenchiben,

⁸Jesúsbe katøle trenchibig køn:

—Yamba nabe, truibe na kur, chimmørgøppèh cha. Nan lab amrruabe, trube iilane ambasay— cha.

⁹Øyeeg puppe, Jesús nõtøwei øyah taig truig nebunrrain kuig køn: “Nai Møskai, ñi nan tranielane møigwangucha kanguen trubishimur” taig. ¹⁰Inchene Simón Pedrobe espada srua kua, wesrawa, tru maya sacerdotesmeran nø karub sacerdotei karuindiig megabig, Malco taigwan, kusrmay kaluwan kelarrab lutiichiptinchibig køn. ¹¹Inchen Jesúsbe Pedron trenchibig køn:

—¡Espadane painayu way! cha. Tru purø trømbøig punrrabig nai Møskai mutchai tranin copan, ¿nagan muchimumuitarru?— cha.

Jesús Anáswei merrab

(Mt 26.57-58; Mc 14.53-54; Lc 22.54)

¹²Inchen tru Roma suldau sötømeraba, nømun nø karub pera pasrabiiba, katø Tiuswei yau pønrrabelø judío policíameraba Jesúswan merrarrowa, lusrøbelø køn. ¹³Incha tru Anásweisrømaymerrig srua ambubelø køn. Anásbe Caifáswei sueeru køben. Katø tru Caifásbe tru pilawan maya sacerdotesmeran nø karub sacerdote købig køn. ¹⁴I Caifás nø købig køn, øyeeg marene tab kønrrun cha, judíosmeran waminchibig: “Maya misagweyasig kan møøtø kwamikken søl kønrrun” chib.

Pedrobe Jesúswan ‘ashmíig kur’ chib
(Mt 26.69-70; Mc 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵Simón Pedroba, katøgan Jesús kusrenanøb pera uniiba Jesúswei wendautø ambubelø køn. Tru kane maya sacerdotesmeran nø karub sacerdoti asig kuig køppe, Jesúsba truigwei ya wambiisrøngatig kebiben, ¹⁶trune Pedrobe wambig yaskabutø kørrømisrøbig køn. Inchen Jesús kusrenanøb pera unig kane tru maya sacerdotesmeran nø karub sacerdoti nøbe trendø asig kua, katøle webarrua puramrrai, tru yaskab kurøb pasrab srusran wamincha, Pedron umbu pera kebibig køn.

¹⁷Inchene tru srusrøbe Pedron trencha payibig køn:

—¿Ñigucha tru ø møwei mendig uñibig kømmørgøppeh?— cha.

Inchene Pedrobe trenchibig køn:

—Kah, nabe tru kømur— cha.

¹⁸Inchen karuindiig melabeløba, tru Tiuswei yau pønrrabelø policíamerababe nag urra kua, pishi yem køben, pønrramisratø pachiiirab køben, Pedrogucha truyu nømba nag pulu pachiiirab pasrabig køn.

Maya sacerdotesmeran nø karub sacerdote Jesúswan
maig kuitashchab payib

(Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹Inchen maya sacerdotesmeran nø karub sacerdotebe Jesúswan payibig køn tru nui mendig amøñibelaimburab maitø kuigwanba, kusrenanøppe, chitø kusrenaniilanba, truilan. ²⁰Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Nabe maya misaamerai malau wamindig køn cha. Judfosmeran tulundzuni yamerayuba, Tiuswei yau judfosmera tulundzuninuuba chu uraskucha kusrenanøbig kur cha. Inchawei chigucha na sòratø wamindiibe kaagøn cha. ²¹¿Nane chindimba paygu? cha. Tru na maig tailan wamindi mørøbelan pay, chibig køn. Truiløbe na maig tailan ashibelø køn— cha.

²²Jesús iigwan trenchibene, kan policía truyu pulu pasrabiibe Jesúswane maløbøtø pashabe, trenchibig køn:

—¿Maya sacerdotesmeran nø karub sacerdotengan øyeeg løtamig kuitarru?— cha.

²³Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Trube, na chigøben kaig taig købene, chiyu kalø tain kui eshkau pøs cha. Inchen tru na trendaig chi kalø kømubene, trube, nane ¿chindimba pashku?— cha.

²⁴Inchen Anásbe Jesúswan lusrimbatiig tru maya sacerdotesmeran nø karub sacerdote Caifásweisrømay ørøbig køn.

Pedro katøle Jesúswan ‘ashmíig kur’ chib
(Mt 26.71-75; Mc 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵Trune Pedrobe tru nag pulu pasamisra, pachirab pasrøben, trenchibelø køn:

—¿Ñigucha tru møwei mendig uñibig kømmørgøppeh?— cha.

Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Kah, nabe tru kømur— cha.

²⁶Inchene tru maya sacerdotemeran nø karub sacerdoti kan karuindiig megabig, tru Pedro kaluwan lutiitsinab møwei nømmissaabe, Pedrone trenchiptinchibig køn:

—¿Nabe ñune tru olivos ellguain tulyu Jesúsba pasrøben ashib mørgøppeh?— cha.

²⁷Inchene Pedrobe katøyug ‘ashmíig kur’ cha isøben, mømibe tru urastø kan kallu wamaptinchibig køn.

Jesús Pilatoi merrab
(Mt 27.1-2, 11-14; Mc 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸Inchen yandø tør-rram lutauguen køben Caifáswei yaugurrimbe tru Pilato waig palaciosrømay Jesúswane srúa ambubelø køn. Inchendø judíosmerabe tru yaube kebammeelø køn, trømbøig marig chillig indi lataig kørrømisrømønrrab, nøm kebammuiikkurrimbe tru pascua mamigwan chi kømø ka mamig kønrrai.

²⁹Inchene Pilatobe nømun payrrab webya trenchibig køn:

—¿I møwane ñimbe chitø kalø maran chibrre inchigueh?— cha.

³⁰Inchene nømbe trencha løtabelø køn:

—Larrø kaig kømuimbe, ñui merrab nam mana srúa amrrubsru— cha.

³¹Inchene Pilatobe trenchibig køn:

—Ñim srúa ambay cha. Tru maig maramigwan martrai ñimui pørig maig chibig køben, treeg asha maray— cha.

Inchene nømbe trenchibelø køn:

—Nam judíosmerane ka namuimburaptøbe mungucha kweechib pønrrømønrrai merig køn— cha.

³²Inchen øyeg puppe, Jesús tru nui kwamig chiyu punrrab pasrabigwan, tru nø maig wamindig treeg nebunrrain kuig køn. ³³Inchen Pilatobe katøyug tru palaciøyu kebya, Jesúswan wamabe, payibig køn:

—¿Ñigan tru judíosmerai rey køtirru?— cha.

³⁴Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Iigwangan ka ñiasiitø trenchitirru? Kabe ¿katøganelø naimburab ñun mu trendaimba trenchitirru?— cha.

³⁵Inchene Pilatobe trenchibig køn:

—¿Kabe nagan judío kuitarru? cha. Ñui piraeløba, katø tru sacerdotemeran karubeløba naimay ñune srúamrruig køn cha. ¿Chi kalø mara pasrøgu?— chibig køn.

³⁶Inchene Jesúsbe trencha lõtabig køn:

—Na ashib karub tøgagúig naimbe yu pirauig kømøn cha. Tru na ashib karub tøgagúig yu pirauig kuimbe, trube, nai mendig melabeløbe nan judíosmerai tasku tranig kømønrrai kwayabsruinrrun cha. Pøs na karumburab ashib karub tøgagúig naimbe yu pirauig kømøn— chibig køn.

³⁷Inchene Pilatobe trenchibig køn:

—Trugan, ¿ñibe rey køtirru?— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñibe nane rey køn cha, trendan cha. Nabe truweiwei kal-lab, yu piraumay arruppe, truweiwei arrig køn cha, tru newan ciertonigwan eshkanrrab. Mutøgucha tru ciertonigweingatø pasrabiibe, nai wamwan møran— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

³⁸Inchene Pilatobe trenchibig køn:

—¿Tru newan ciertoniibe, chi køh?— cha.

Jesúsuan kwanrrai pasrøb

(Mt 27.15-31; Mc 15.6-20; Lc 23.13-25)

Igwan chab trenchabe, Pilatobe katøle webya, judíosmeran trenchibig køn:

—Nabe tru møweinuube chigucha chi kalø mariibe wetørramur cha.

³⁹Inchendø ñimbe trendø treeg maramig tøggar køn cha, Pascua Fiesta kwalømbe kan kailan keeri yau pasrabigwan na elacha wertrai. ¿Trube, tru judíosmerai reywan na elatsamig palain køgue?— cha, trenchibig køn.

⁴⁰Inchene nømbe mayeeløba katø trenchib trashibelø køn:

—¡Øigwan kømøtø, Barrabásuan elachi!— chib.

Tru Barrabásbe niliig købig køn.

19 ¹Inchene Pilatobe Jesúsuan merrarrawa, itsingarubig køn.

²Inchen suldaumerabe kaldiigwan corona mara, Jesúswei turyu petsøsra, katø asru kan keeg kørrabig yalø piguiig itøguenanøbelø køn.

³Inchabe nuim pulu kemallabe, trenchibelø køn:

—¡Judíosmerai rey, viva!— chib.

Incha maløbøtø pashagutsamba inchibelø køn.

⁴Inchene Pilatobe katøyug webya, misaamerane trenchibig køn:

—¡Au! Nun wambiisrø pera arrumønrrun cha, nuinuube chigucha chi kalø marig nabe wetørramuin kui ñim ashchai.—

⁵Inchen Jesúsbe, tru corona kaldiigwan marigwan petsaig, tru yalø piguiigwan keweig webibig køn. Inchen Pilatobe trenchibig køn:

—¡Asay! cha, i møøbe yu pasran— cha.

⁶Inchen tru sacerdotemeran karubeløba, tru policíameraba Jesúsuan ashippe, trashibelø køn:

—¡Kurusyu mesrø! ¡Kurusyu mesrø!— chib.

Inchen Pilatobe trenchibig køn:

—Treeg købene, trube, ñimðøwei srua amba, kurusyu mesray cha. Pøs, nabe naimburappe, nuinuube chigucha chi kalø mariibe wetørramur— cha.

⁷Inchen judíosmerabe nune trenchibelø køn:

—Nambe maig maramigwan martrai pørig tøgar ker cha. Inchawei truyu maig chibig køben, nøbe kwamitøwein køn cha, kaguende nøbe nøasiitø: “Tiuswei Nusrkain kur” chib pasraikkurri.—

⁸Inchen Pilatobe tru trendaigwan mørabe, mas kørig kui inchibig køn.

⁹Incha katøle palacioyu kebya, Jesúswan payibig køn:

—¿Ñibe chuig kugu?— cha.

Inchen Jesúsbe niløtø pasrøben, ¹⁰Pilatobe trenchibig køn:

—¿Nanguen løtømønrrapteh? cha. Nabe ñun elatsamdiig købene, elachib, kurusyu mesramdiig købene, mesrøb indamig mu mandamgaig maramigwane na asha marøbig kui jashmøtirru?— cha.

¹¹Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Nan øyeeg punrrai ñi marøb wamigwane chigaig købsruinrrun cha, ñun srømbalarøngurri treeg marøb wanrrai tranmuig kuimbe. Inchawei tru nan ñui tasku tranøbiibe purab kaikken mara pasran— cha.

¹²Trugurrimbe Pilatobe Jesúswan mandø incha elatsamdiig køtashchab labig køn. Trune judíosmerabe trenchib trashibelø køn:

—Ñi nun elachabe, Roma maya misagwan karub wabig Césarweingatiig kømøn køn chib. Kaguende møikkøben: “Rey kur” chib pasrabiibe Roma maya misagwan karub wabig Césarweingatiig kømøn— chib.

¹³Inchene Pilatobe trunun mørøppe, Jesúswan wambig wesrungarua, maig kønrrabigwan asha martrab wamisrinug wamisrøbig køn, tru “Sruutøga Kayig” tainug, hebreomaybe Gabata cha waminug. ¹⁴Pascua Fiesta maramig kan kwalømdø paløben, kwaløm tøbøtag køsrøn købig køn. Inchen Pilatobe judíosmeran trenchibig køn:

—¡Au, ñimui rey yu pasran!— cha.

¹⁵Inchene nømbe trashibelø køn:

—¡Kwabash! ¡Kwabash! chib. ¡Kurusyu mesrø!— chib.

Inchen Pilatobe trenchibig køn:

—¿Nagan ñimui reywan kurusyu mesrønrrab waitarru?— cha.

Inchen sacerdotemeran karubeløbe trencha løtabelø køn:

—Nambe katøgan rey tøgar kønrrab kømøtø, Roma maya misagwan karub wabig Césarwandø rey wannar ker— cha.

¹⁶Inchen yandø Pilatobe Jesúswan kurusyu mesrønrrai nømun tranøbig køn.

Jesúswan kurusyu mesraig

(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Lc 23.26-43)

Inchen nømbe Jesúswan kemøra, srua amben, ¹⁷Jesúsbe nui kuruswan muta, tru Calavera cha wamiisrømay webibig køn, hebreomaybe Gólgota taig. ¹⁸Incha truyu kurusyu mesrøbelø køn, katø pailan pinrrømenda

kan kan, Jesúswane tru tøbøtakke. ¹⁹Incha Pilatobe kurusyu kan pørig mesrønrrai karubig køn:

JESUS NAZARETSRIIG, JUDIOSMERAI TRU REY KØN chibig. ²⁰Inchen tru pøra mesraigwane judíosmera mugøben truba yamelø lebelø køn, kaguende tru Jesúswan kurusyu mesraibe ciuda pulu køben. Inchagucha tru pørig megabiibe hebreomay køben, latínmay køben, griegomay køben pørig købig køn. ²¹Incha treekkurri judío sacerdotemeran karubeløbe Pilatone trenchibelø køn:

—“Judíosmerai rey køn” cha pøra mesrømøta cha. Treeg kømøtø: “Nabe judíosmerai rey kur’ cha, nø trendaig køn” chibig, treeg pør— cha.

²²Inchen Pilatobe trencha løtabig køn:

—Na pøriibe, pørig megabasay— cha.

²³Incha suldaumerabe Jesúswan kurusyu chab mesrabe, nui kewagúigwan kusrawa, pippalø pirishibelø køn, kanui kan kangue. Incha trugurrimbe tru pala kewagúigwangucha kusrabelø køn. Inchen truike kemesra tsusaimíig kørappa kandiig pasrig købig køn. ²⁴Suldaumerabe kangurrin kangurri trenchibelø køn:

—Kølsrømun cha. Trembe tru kewagúigwan muin kørørmisrtashchab suerte kucha ashkun— cha.

Øyeeg maren, Tiuswei wamwan pørigu øyah chibig truíg nebuig køn:

“Nai kewagúilan nõmdø pirisha,

tru nai pala itøgueigwane muin kørørmisrtashchab suerte kucha asan” taig.

Suldaumerabe øyeeg marig købig køn.

²⁵Jesúswei kurus pulube nui usrin køben, nui usrai numøsrain køben, Cleofaswei srai María køben, katø María Magdalena køben pønrrabelø køn. ²⁶Inchen Jesúsbe nui usran ashib, katø nui undaaraig kusrenanøb pera uniibe nui usraim pulu pasrai ashib inchabe, usrane trenchibig køn:

—Au, ñui nusrkai lataigwan uyu ñi pera pasran— cha.

²⁷Inchabe katø tru nui kusrenanøb pera unigwan trenchibig køn:

—Ñui usri lataigwane uyu ñibe pera pasran— cha.

Indig tru uraskurrimbunø tru kusrenanøb pera unig købiibe nui yau pera kørørmisrøbig køn.

Jesús kwaig

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸Yandø øyeeg chab puraiben, Jesúsbe kerrigu treeg chab nebui ashabe, Tiuswei wamwan pørigu øyah taig nebunrrai trenchibig køn:

—Pimulgwatan— cha.

²⁹Inchen truyu kan køtsøyu køchiibi netsiig tøgag pasrøben, kan ñab espunjan tru piyu kebisha, kan hisopo srarchigu pucha, mutchai Jesúswei triisrø yuuløbelø køn. ³⁰Inchen Jesúsbe tru vinon yuulen, chab webishabe, trenchibig køn:

—Yandø chab marig kørrømisran— cha.

Incha turwan utsøbasra, yandø nui espíritun tranøbig køn.

Kan suldau lanzatøga Jesúsuan tømbylyu larrab kwanøb

³¹Inchen yandø Pascua Fiesta punrrabigweyasig tru tamarøb kuin kwaløm køben, judíosmerabe tru asrmeran isrin kwalømbe kurussyu melsraig melømønrrai inchibelø køn, kaguende tru kwalømbe, tru isrin kwaløm, purø nu kwaløm kønrrab køben. Treekkurri Pilatone, melabelai srøbmeran landiitsingarunrrai rugabelø køn, asrmeran kurussyugurri pinøsrümig kønrrai. ³²Inchen suldaumerabe amba, kanunmerrig srøbmeran landiicha, trugurrimbe Jesúsba kurussyu mesraig megabigwan kanungucha landiichibelø køn. ³³Incha Jesúsuan kemalla ashene, yandø kwainguen megaptinchen, treekkurri nune srøbmeran landiichimeelø køn.

³⁴Inchendøgucha kan suldaube Jesúswane tømbylyu lanzatøga larrab kwanen latatø, animba, piba weguchibig køn. ³⁵Inchen nui kaptøga ashibiibe maig kuigwan wamindan. Inchen maig kuigwan tru nø wamindiibe cierton wamindig køn. Nøbe ka isatø waminchib pasrømurmba isua pasran, ñimngucha Jesúsuan køenrrai. ³⁶Kaguende øyeelø pureppe, Tiuswei wamwan pørigu øyah taig nebunrrain trenchibig køn: “Nui tsutsigwane kanguen landig kømønrrun” taig. ³⁷Katøganbaløsrø Tiuswei wamwan pørigugucha katø trenchibig køn: “Misaamerabe tru lanzatøga kwaninabigwan ashchun” cha.

Jesúsuan sørab

(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸Øyeeg chab puraiben, José Arimatea pueblosriibe Jesúswei asrwan srua inrrab cha, Pilaton miabig køn, tru Josébe judíosmeran kørig køb Jesúsuan nui isuigutø uñibig kuagucha. Inchen Pilatobe ka srua ibashen, Josébe asrwan srua ibig køn. ³⁹Inchen tru Nicodemo, tru merrabsrø Jesúsuan yem waminchab ibikkucha, kan treinta kilosburab may irrabzhig mirraba, áloesba lindisaig srua arrubig køn. ⁴⁰Incha Joséba, Nicodemoba Jesúswei asrwan srua amba, llensutøga kirrøbelø køn. Tru may irrabzheelantøga, judíosmera sørønrrab maig marøbelø køben, treeg tamara sørabelø køn. ⁴¹Inchen Jesúsuan kurussyu mesraim pulube kan tul ellmarig pasrabig køn. Tru tulyube søramig kan trab srøig mungucha wayiimíig, ka pasrabig køn. ⁴²Kaguende yandø judíosmerai isrin kwaløm pølbasramig lutau køben, katø tru søramikkucha pulutø køben, truyu Jesúswei asrwan wayibelø køn.

Jesús øsiirab

(Mt 28.1-10; Mc 16.1-8; Lc 24.1-12)

20 ¹Incha tru srø trune pølbasrøb kwaløm María Magdalenabe løtsøzhig søriisrømay ullarbatø ibene, tru sørin trabyu nu srug kasraibe kusruim pasraptindi ashibig køn. ²Inchen nøbe luløb ibig køn

tru Simón Pedroba, katøgan kusrenanøb pera unig, tru Jesús undaaraig købiiba, truillø purrainuumay. Inchabe Maríabe trenchiptinchibig køn:

—Sørinukkurri Señorwei asrwane srua ambin køn cha. Nambe chu srua amba wayig mørmer— cha.

³Inchene Pedroba, tru katøgan kusrenanøb pera uniibabe webamba, søriisrømay ambubelø køn. ⁴Pailøba kegøtø luløb ambendø, kane Pedro lataguen kømø, katøguchinguen mur lula, tru søriisrø nømerrig luløb pubig køn. ⁵Incha trusrø trarraasha ashene, tru llensu kirriiløbe truyu warai ashibig køn. Inchendø kebimíig køn. ⁶Inchen nui wendautø Simón Pedrobe pua, sørin trabyu kebyabe, tru llensumerane truyu warai ashibig køn. ⁷Inchagucha tru Jesúswei turwan pinøbulig llensugucha, tru kirri llensumeraba trubalatø kømø, nøørø kurisaig trarrig tsubig køn. ⁸Inchen tru kusrenanøb pera unig tru sørinug nømerrig merrab pubikkucha, yandø umbøsrøngatig kebya, ashabe, kørebig køn. ⁹Pøs katøgucha nømbe tru Tiuswei wamwan pørigu Jesúsbe kwabelai utugurri katøle øsiiramig palønrrab køn taigwane chigúii mormuin købig køn. ¹⁰Incha tru kusrenanøb pera uniiløbe nømui yamay katø ambubelø køn.

Jesús María Magdalenan kenamisrøb

(Mc 16.9-11)

¹¹Inchen Maríabe sørim pulu wambig kishib pasramisrabe, kishib sørin trabyu trarraasha ashene, ¹²pagatø ángelesmera puliig kørrabig kewar, tru Jesúswei asrwan wayig købigube kane turgabøryu, kane katsigu purrai ashiptinchibig køn. ¹³Inchen ángelesmerabe payibelø køn:

—Ishug, ¿chindimba kishku?— cha.

Inchene nøbe trenchibig køn:

—Pøs nai Señorwan srua ambin køn cha. Incha chu wayig mørmur— cha.

¹⁴Iigwan chab trencha, nø keesha ashene, truyu Jesúsbe pasraptinchibig køn. Inchendø, nøbe Jesús kuitamappe isumíig køn. ¹⁵Inchene Jesúsbe payibig køn:

—Ishug, ¿chindimba kishku? cha. ¿Mun lagu?— cha.

Inchene nøbe tru tulyu ellmarig ashibig kuitamab isua, trenchibig køn:

—Au, kasuku, inchipa ñi srua yabe, trube, chu wayigwan eshkarra cha. Na srua inrrab— cha.

¹⁶Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—¡María!— cha.

Inchene nøbe keesha ashabe, hebreomay:

—¡Rabuni!— chibig køn, (trenchippe, “Kusrennøbig” chib).

¹⁷Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¡Elatcha! cha. Kaguende nabe nai Møskai waisrø nebimø srø pasrar cha. Inchendø ñibe ya, nai nunelan trenchinrrig cha: “Naimba, ñimuimba Møskawaisrømay, naimba, ñimuimba Tiusweisrømay nabe inrrab kur tan” cha, eshkanrrab.—

¹⁸Inchen María Magdalenabe yabe, tru kusrenanøb pera uniilan:
—¡Nabe Señorwan ashar!— chibig køn.
Incha Señor nun maig tailangucha nømun eshkabig køn.

Jesús nui kusrenanøb pera uniilan kenamisrøb

(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹Tru truaalømdøwei yandø yem misren, Jesúswei kusrenanøb pera uniiløbe tulundzuna purrabelø køn, yaskabmerane mu kurtraingaig kasra pønsra, judíosmeran kørig køb. Inchene Jesúsbe truyu kebib, nømuin tøbøtag pasramisrøb, trenchibig køn:

—¡Chi isumgaig tab købiibe ñimba kønrrain!— cha.

²⁰Incha chab trenchabe tasiimeranba, nui tømbulwanba kenamarene, nui kusrenanøb pera uniiløbe Señorwan ashippe, truba truba kasraarabelø køn. ²¹Inchen Jesúsbe katøle trenchibig køn:

—¡Chi isumgaig tab købiibe ñimba kønrrain! cha. Nabe ñimun karua ørar cha, nai Møskai nan karua ørøb lataitøwei.—

²²Incha iigwan chab trenchabe, Jesúsbe nømuim pala urra, trenchibig køn:

—Espíritu Santon utay cha. ²³Ñim mõilan køben nømui kaig mariilan ulø paymø kagøbashene, truilai kaig mariiløbe ulø payamig kømfíg kørrømisran cha. Inchen ñim truilai kaig mariilan pesannamø ulø payene, nømune pesannamø ulø payamig kønrrun— chibig køn.

Jesúsba, Tomásba

²⁴Inchen Tomás, Gemelo taig, tru doce kusrenanøb pera uniilai utuig, truike tru Jesús arrubene, nømba wamuig kuig køn. ²⁵Inchen tru kusrenanøb pera uniilø kaneløbe trenchibelø køn:

—Nambe Señorwan aser— cha.

Inchene Tomásbe trenchibig køn:

—Nabe nui tasku kølabus larrøoriilan ashmøwei, katø tru kølabus larrøoriiløyu tasig-unan kegwanmøwei, katø tru nui tømbulyu nai tasigwan kegwanmøwei inchimuppe, nabe køremumønrrun— cha.

²⁶Indig trune wendau tru kusrenanøb pera uniiløbe katøle umbu tulundzuna purrøben, Tomás kucha nømba wabig køn. Inchene yaskabmerabe mu kurtraingaig kasrailø pønrraingucha, Jesúsbe kebya, nømuin tøbøtag pasramisrøb, trenchibig køn:

—¡Chi isumgaig tab købiibe ñimba kønrrain!— cha.

²⁷Inchabe Tomáswane trenchiptinchibig køn:

—Ñui tasig-unan yu kegwanøb, nai tasiimeran ash cha. Incha ñui kwalwan larrøbicha, yu nai tømbulyu tasigwan kegwan cha. Ke truig kømuitamptø isub uñmøtø, ñiguen kørebig ku— cha.

²⁸Inchene Tomásbe trencha løtabig køn:

—¡Nai Señor! ¡Nai Tius!— cha.

²⁹Inchene Jesúsbe trenchibig kòn:
—Tomás ¿møi ke nan ashagan køretirru? cha. Mayanguen tab kuilø
kòn cha, ashmøwagucha, kørebeløbe.—

Mandøgurri i kilgameran pørig

³⁰Jesúsbe truiløtø kømøtø, katøgan Tius nøba pasrain kui asha kømig
mariilø truba kenamarøbig kòn nui kusrenanøb pera uniilai merrab.
Truiløbe i kilgamerayube pørig kaagøn. ³¹Inchendø iilan pøriilø køppe,
Jesúsbe tru Cristo Tiuswei Nusrkain kuin kui kørenrrain pørig kòn. Incha
tru treeg køreitøgabe srøig øsig kømigwan nøgurri tøgagønrrai indig kòn.

Nui kusrenanøb pera uniilan Jesús Galileasrø kenamisrøb

21 ¹Inchen treeg chab puraiben, Jesúsbe nui kusrenanøb pera
uniilan katøle kenamisrøbig kòn Tiberias nu pisu menda. Nøbe
øyamay kenamisrig kòn: ²Simón Pedro køben, Tomás tru Gemelo taig
køben, Natanael tru Galilea pirau canásriig køben, Zebedeowei nusrkalø
køben, katøgan pailø Jesúswei kusrenanøb pera uniiløba, trubalatø
lincha warøben. ³Incha Pedrobe trenchibig kòn:

—Nabe peskanrrab inrrainchar— cha.

Inchene nømbe trenchibelø kòn:

—Namgucha ñiba amrrunrrab— cha.

Incha ambabe, kan barcoyu nebamba, tru yembe chigucha wesrunrrab
kaimabelø kòn. ⁴Inchen yandø tør-rrab arruben, Jesúsbe pi menda
nømun kenamisren, tru kusrenanøb pera uniiløbe nune mu kui ashmeelø
kòn. ⁵Inchene Jesúsbe trenchibig kòn:

—Au, nai ureezheelø, ¿chigucha chi peskau kemørtrab kaimatirru?— cha.

Inchene nømbe:

—Kah— chibelø kòn.

⁶Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig kòn:

—Atarrayan barcoyu kusrmaygatømay kegutsay cha. Trenchabe
ñimbe wesranrrabguen— cha.

Inchen nømbe atarrayan keguchibelø kòn. Inchabe piyugurri atarrayan
wesranrrab kaimaptinchibelø kòn, peskau nu køptø. ⁷Inchene tru
kusrenanøb pera unig Jesúswei undaaraipe Pedrone trenchibig kòn:

—¡Au, Señor kòn!— cha.

Inchene Pedrobe: “Señor kòn” taig mørøppe, nui pala itøgueigwan wesrawa
tsuig køppe, truigwan kewa, pørønab, piyu pørsraptinchibig kòn. ⁸Inchen tru
kusrenanøb pera uniilø kaneløbe barcon srua pubelø kòn, atarrayan peskautø
netsiig keetab sruar. Kaguende nømbe pi mendagurri cien metros køsrøndø
waraig købig kòn. ⁹Incha nømbe pirau pinaambabe, kan trøsr nag pasrai ashibelø
kòn, tru palabe peskauba, pirrimba warig. ¹⁰Inchen Jesúsbe trenchibig kòn:

—Mamdø tru ñim møi wesruim peskaumeran srua amrruy— cha.

¹¹Inchen Simón Pedrobe barcoyu nebya, atarrayan nørø peskaumeratø ciento cincuenta y tres netsiig tøgagwan pi mendagatig keetab srua ibig køn. Inchen maya nu kuingucha, atarrayabe kølsrømíig køn. ¹²Inchene Jesúsbe nòmun trenchibig køn:

—Manrrab amrruy— cha.

Inchen møikkucha kusrenanøb pera uniiløbe: “¿Ñibe mu kugu?” cha payamig kørig kui inchibelø køn, kaguende nømbe Señor kui asha kua.

¹³Inchene Jesúsbe kemalla, pirriwan nui tasku srua pasramisrabe, nòmun srørrøbig køn, katø peskauwan chigucha.

¹⁴Iibabe chabguen pønmay købig køn, Jesús kwaitai utugurri katøle øsiirawa kurra, nui kusrenanøb pera uniilan ø kui ashchai kenamisrig.

Jesús Simón Pedroba waminchib

¹⁵Yandø chab mabe, Jesúsbe Simón Pedron payibig køn:

—Simón, Juanwei nusrkai, ¿iilø lataguen kømø, nan mas undaguig kuguh?— cha.

Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Øø, Señor, nabe ñun undaguig kui ñibe ashibig køn— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nai ubisha-ureemeran mannøb ashib tøgagørrunrrig— cha.

¹⁶Katøle Jesúsbe payibig køn:

—Simón, Juanwei nusrkai, ¿nan undaguig kuguh?— cha.

Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Øø, Señor, nabe ñun undaguig kui ñibe ashibig køn— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Trube, nai ubishameran tab ashib tøgagørrunrrig— cha.

¹⁷Pønmay kønrrabyu katøle payibig køn:

—Simón, Juanwei nusrkai, ¿nan undaguig kuguh?— cha.

Inchen Pedrobe kullaarab isui inchibig køn, kaguende chabguen pønmayguen: “¿Nan undaguig kuguh?” chib payen. Inchen nøbe trenchibig køn:

—Señor, ñibe chiwandøgucha kerrigu ashibig køn cha. Nabe ñun undaguig kui ñibe ashibig køn— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nai ubishameran mannøb ashib tøgagørrunrrig cha. ¹⁸Nabe ñun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Ñibe matsinøtiig køb urasbe, ñui pørønagwan ñiasiitø pørønawa, ñun chuikkøben ibig kuig køn cha. Inchendø yandø ñi køllig misrene, ñui kwalmeran ñi larrøbichen, katøgan mendaig ñune pørønana, ñi ig kømui indiisrømay srua inrrun— cha.

¹⁹Øyan chippe, Pedro ø mandø kwamig nebuben, treeg kwaitøga Tiuswan maya nuguen tabig indig kønrrai martrab køn cha, trendaig køn Jesúsbe. Inchabe Pedrone trenchibig køn:

—Nai mendig amø— cha.

Jesús kusrenanøb pera unig tru undaaraig

²⁰Inchen Pedrobe keesha ashene, Jesús tru kusrenanøb pera unig undaaraibe nui wendau arri ashibig køn. (Truibe tru mab purrab uras Jesúswan pechoyu ne tsumisra: “Señor, ¿ñun ashig kømui inçhibelan tranrrabiibe mu køh?” cha, payibig, truig købig køn.) ²¹Inchen Pedrobe truigwan ashabe, Jesúswan payibig køn:

—Señor ¿inchen øigwane ñibe mandø inçhainçhigu?— cha.

²²Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—¿Na arrumnegatig nune ka uñchai indingucha, ñuimburappe treegwane chi asamig kaagøn cha? Ñibe nai mendig amø— chibig køn.

²³Indiibe tru trendaigwane nunelai utube treeg wam larrøbitsig købig køn, tru kusrenanøb pera unig, truibe kwamønrrab køn tan cha. Inchen Jesús trenchippe: “Truibe kwamønrrab”, køn cha kømøtø, trenchippe, ka: “Na arrumnegatig nune ka uñchai indingucha, ñuimburappe treegwane ñibe chi asamig kaagøn” cha, treebe taig købig køn.

²⁴Tru kusrenanøb pera unig trendainabig nøtøwei iilane maig kuigwan eshka wamincha, katø nøtøwei pørøb indig køn. Incha maig kuigwan nø eshka wamindiibe isatø kømø, cierton kui asha pønrrer.

²⁵Katø chigøben Jesúsbe truba truba marig købig køn. Lutøgurrih trumørig pørimbe, tru pørig kilgamerabe yu pirau ørøbaguen kemubsruitamab isur.